

ДНЕВНИКЪТЪ

(стенографически)

на

ХІІ^{то} Обикновено Народно Събрание

(първа редовна сесия).

LXXXVII заседание, понеделникъ, 24 февруарий 1903 г.

(Открито отъ г. подпрѣседателя А. Франгя, въ 2 ч. и 45 м. послѣ пладнѣ.)

Прѣседателствующъ А. Франгя: (Звъни.) Засѣданието се открива.

Г-нъ секретарьтъ ще прочете поименния списъкъ на г. г. народнитѣ прѣдставители.

Секретарь П. Шоповъ: (Прочита списъка. Отсѣдствуватъ г. г. прѣдставителитѣ: С. Арсениевъ, Н. Веневъ, С. С. Бобчевъ, В. Димитровъ, Д-ръ Г. Гаговъ, Д-ръ К. Милановъ, К. Досевъ, М. Доспатски, Д. Драгиевъ, П. Драгулевъ, Д. Дяковъ, Я. Забунъ, М. Игнатовъ, А. Каназирски, К. Кафеджийски, П. Ковачевъ, Д. Колевъ, Х. Мановъ, Н. Марковъ, С. Махмудовъ, Т. Михайловъ, Х. Бей Мустафа Бейовъ, Х. Неджибъ Бей, П. Пановъ, С. Пиралкьовъ, Вен. Поповъ, Н. Поповъ, Н. Рашеевъ, О. Бей, Сали Бейовъ, И. Соколовъ, В. Статковъ, Т. Стояновъ, А. Страшимировъ, Ц. Таслаковъ, Д. Тончевъ, Г. Филиповъ, М. Хюсеиновъ и П. Чаушовъ.)

Прѣседателствующъ А. Франгя: Отъ 179 народни прѣдставители отсѣдствуватъ 38. Има законното число народни прѣдставители — засѣданието продължава.

Прѣседателството има да иска два отпуска: първо, на Ловчанския народенъ прѣдставителъ г. Ат. Коновъ 5 дена. Които приематъ, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

На Пловдивския народенъ прѣдставителъ г. М. Балтовъ 3 дена. Които приематъ, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Г-нъ Геннадиевъ има думата.

Д-ръ Н. Геннадиевъ: Исахъ да отправя едно питане къмъ г. министра, който се намира тукъ. Отъ нѣколко дни изъ града се прѣскаатъ слухове, че има министерска криза. (Отъ дѣсницата: А а а! — Смѣхъ.) Недѣйте протестира, г-да, защото тази криза, ако има да я желае нѣкой, най-малко я желая азъ, или ако има нѣкой да желае да стои правителството, то най-много желая азъ. Може би да не е всѣки въ състояние да разбере това, но азъ се надѣвамъ, че поне 5 души има въ това Събрание да го разбиратъ.

Желая да попитамъ — и парламентътъ засѣдава, — ако има вѣрно нѣщо въ тѣзи слухове, не счита ли се правителството за длъжно да увѣдоми народното прѣдставителство за висящия въпросъ?

Министъръ А. Людскановъ: Г-нъ Геннадиевъ е доста старъ парламентаръ, за да разбере, че ако правителството се прѣдставлява тукъ прѣдъ васъ, значи подобно нѣщо нѣма. Когато имаше прѣди нѣколко мѣсеца подобенъ въпросъ, ние ви заявихме да се отложатъ засѣданията.

М. Каравасилевъ: Имамъ да отправя едно питане къмъ г. Министра на Вжтрѣшнитѣ Работи.

Макаръ съ закона за градскитѣ общини да се унищожжи бачътъ, но имамъ свѣдѣния, че въ Севлиево и Габрово градскитѣ общини и днесъ събиратъ бачъ. Моля г. Министра на Вжтрѣшнитѣ Работи да вземе мѣрки, за да не събиратъ тѣзи общини този данъкъ.

Министъръ А. Людскановъ: Азъ първи пѣтъ чувамъ, че въ Севлиево се практикува и сега събирането на бача, който е унищоженъ съ законъ. Вземамъ актъ отъ думитѣ на г. Каравасилева и, ако е вѣрно, още утрѣ ще прѣдпиша да се отменни. Но не вѣрвамъ това да е напълно вѣрно.

К. Мирски: Едно питане къмъ г. Министра на Вжтрѣшнитѣ Работи. За честъта на българското правителство, безъ разлика за мене дали то се състои отъ прогресивни либерали или отъ други български граждани, имамъ да направя едно питане относително личната свобода на българскитѣ граждани.

Отъ нѣколко врѣме насамъ въ нашата държава ставатъ интернирания, помимо законитѣ на страната. Интерниранията на чужди подданици и на вагабонти се подразбиратъ, защото правителството има право и да екстерпира такива чужденци. А щомъ има то право да екстернира чужди подданици, само по себе си слѣдва, че то има право да ги интернира — да имъ опрѣдѣля дѣ да прѣбиваватъ въ страната; интернирането е по-малко наказание

отъ екстернирането. Но доколкото се простиратъ моитѣ свѣдѣния — не зная положително дали е вѣрно, — ставяли сега у насъ интернирания още и на лица, които сж подданици на българската държава. Като съмъ голѣмъ партизанинъ, за доброто на България, да се управлява тя нито по „вътрѣшно убѣждение“, нито по „дълбоко убѣждение“, а всѣкога, и въ аномални врѣмена, точно по законитѣ на страната — като е извѣстно, че въ аномални врѣмена се подлагае нѣкой пжтъ и на извънредни закони, — имамъ честъ да помоля г. Министра на Вътрѣшнитѣ Работи да ми отговори: ще се продължава ли и занаярѣдъ, въпрѣки изричното прѣдписане на нашитѣ закони, да се интерниратъ и подданици на българската държава? Ако интереситѣ на държавата и въобще на българския народъ изискватъ да се правятъ нѣкога интернирания и на български подданици, не намира ли правителството за пужно да сезира Народното Сѣбрание, докато то е въ сесия, съ нѣкое мѣроприятие, та да не ставатъ по-нататѣкъ интернирания, помимо законитѣ на страната, и да се нарушава чл. 43 отъ конституцията? Или пъкъ чака почитаемото правителство да бѣде интерпелирано и по станалитѣ интернирания на подданици на българската държава, та чрѣзъ пжти на интерпелация да се узакони незаконното интерниране на български граждани? Азъ съмъ много противенъ на това и заявявамъ, че нѣмамъ намѣрение да правя интерпелация, както се направи интерпелация за незаконното разтуряне на македонско-одринскитѣ организации. Заявявамъ при това, че съмъ готовъ да гласувамъ всѣкаквъ законопроектъ, който правителството внесе и който моя разумъ разбере, че е необходимъ и по отношение на личната свобода на българскитѣ граждани, като, може би, се намира въ нѣкои случаи ти да се поограничава за извѣстно врѣме. Азъ държа много да се не нарушава основниятъ ни законъ, защото всѣко такова нарушение съставлява прѣстѣпление, както е ясно опрѣдѣлено въ чл. 155 на конституцията. Извѣстно е на г. Министра на Вътрѣшнитѣ Работи, че има държави, въ които има даже специални закони за личната свобода на гражданитѣ, както напр. у нашитѣ съседни ромъни. Личната свобода е едно отъ най-голѣмитѣ наши политически — обществени права, и трѣбва да цѣнимъ всѣкога много това наше право, но, разбира се, ние не можемъ да искаме да се причиняватъ врѣди на интереситѣ на държавата. Ето защо бихъ билъ готовъ да гласувамъ и закони, които отчасти, врѣменно би накрѣпвали личната ни свобода.

Министъръ А. Людскановъ: Питането, което прави г. Мирски, нѣма съмнѣние, е отъ голѣма важностъ. И ако правителството се съгласява на искането на Софийския градоначалникъ и на нѣкои окръжни управители, особено отъ границата, да се въдворятъ нѣкои на мѣстожителство въ вътрѣшността на България, азъ лично винаги за всѣки

конкретенъ случай провѣрявамъ дали отговаря на чл. 27 отъ закона за полицията, който дава право на полицията да интернира извѣстни български подданици, понеже азъ говоря за тѣхъ, а не за чужденцитѣ, които имаме право да екстернираме. Истина е, че досега съмъ разрѣшавалъ, слѣдъ като съмъ провѣрявалъ поединично за лицата, които се намиратъ тукъ, въ столицата, и въ нѣкои погранични мѣста, и искатъ да образуватъ чети съ злонамѣрени цѣли. Мжчимъ се въ границитѣ на закона да работимъ. Ако стане нужда отъ мѣрки, азъ съмъ първиятъ, който ще поискамъ по законодателенъ редъ да добия вашето съгласие.

А. Станчовъ: Имамъ да отправя едно питане къмъ г. Министра на Вътрѣшнитѣ Работи. Сжщо и въ гр. Шуменъ се събира този данѣкъ, бачѣтъ, отъ страна на кметството. Кметството е издало единъ приказъ, че не пуца никакви коли да влизатъ вътрѣ въ гр. Шуменъ, да продаватъ дърва, а да оставатъ вънъ отъ града. Поставени сж агенти на вратитѣ на града и казватъ: ако заплатите по 20 ст. на кола, ще влѣзете въ града, и не като бачъ, а като глоба за нарушение на закона. При туй нарушение на закона, питамъ г. министра: не мисли ли да вземе мѣрки и отмѣни този приказъ на кметството и да се не събиратъ тия 20 ст. на кола?

Министъръ А. Людскановъ: Право е питането на г. запитвача, защото истинна е, че Шуменското кметство се помжчи по единъ особенъ начинъ да възстанови отмѣнения отъ закона бачъ. По този поводъ се породилъ конфликтъ между кметството и окръжния управител, който не иска да позволи изпълнението на тази заповѣдъ на кметството. И азъ, за да провѣря кой е правъ, делегирахъ Варненския управител да отиде на мѣстото да изучи въпроса и да ми доложи. И помъ се установи, че дѣйствиелно искатъ да заобикалятъ закона, ще отмѣня заповѣдта на кмета.

Прѣседателствующъ А. Франгя: Пристѣпия се къмъ дневния редъ: продължение второто четене на законопроекта за раздѣление околитѣ на избирателни околии и секции.

Докладчикътъ г. Бурмовъ има думата.

Докладчикъ С. Бурмовъ: (Чете.)

„Чл. 48. Самоковската околия се раздѣля на шестъ секции: *първа секция, съ центъръ гр. Самоковъ*, състои отъ общинитѣ: Говедарска, Доспейска и Самоковска; *втора секция, съ центъръ с. Ковачевици*, състои отъ общинитѣ: Бѣлчинска, Поповянска, Райовска и Ярловска; *трета секция, съ центъръ с. Пасарелъ-горни*, състои отъ общинитѣ: Горнооколска, Горнопасарелска, Долнопасарелска и Чамурлийска; *четвърта секция, съ центъръ с. Вакарелъ*, състои отъ общинитѣ: Бѣлишка, Вакарелска и Хаджиамзовска; *пета секция, съ центъръ гр. Илтиманъ*, състои отъ общинитѣ: Живковска, Ихтиманска, Караларска, Очушка и Стамболовска;

шеста секция, съ център с. Долна-бана, състои от общинитѣ: Горновасилишка, Гуцалска, Долновасилишка, Долнобанска, Костенска и Радуилска.“

Измѣнението въ чл. 48, направено отъ комисията, е: центъръ на втората секция, вмѣсто с. Ковачевци — с. Цеповане.

Прѣдседателствующъ А. Франгя: Които приематъ чл. 48, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Докладчикъ С. Вурмовъ: (Чете.)

„Чл. 49. Софийската градска околия се раздѣля на седемъ секции: *първа секция* състои отъ I градска частъ, въ която влизатъ кварталитѣ подъ № № 1 до 103 включително и отъ № 649 до № 663 включително; *втора секция* състои отъ половината на II градска частъ отъ къмъ Окръжния булевардъ, между улицитѣ: Булевардъ Сливница, Паисий, Княгиня Клементина и Окръжниятъ булевардъ, въ която влизатъ кварталитѣ № № 115 до 137 включително, 156 до 184 включително и 213 до 228 включително; *трета секция* състои отъ втората половина на II градска частъ отъ къмъ Булевардъ Княгиня Мария Луиза, между улицитѣ: Булевардъ Сливница, Булевардъ Княгиня Мария Луиза, Княгиня Клементина и Паисий, въ която влизатъ кварталитѣ подъ № № 104 до 114 включително, 138 до 155 включително, безъ квартали № № 150 и 185 до 212 включително; *четвърта секция* състои отъ частъ отъ III градска частъ, между улицитѣ: Окръжниятъ Булевардъ, Княгиня Клементина и Булевардъ Фердинандъ, въ която влизатъ кварталитѣ подъ № № 229 до 247 включително, 260 до 298 включително, 308 до 321 включително и 335 до 346 включително; *пета секция* състои отъ останалата III градска частъ и частъ отъ IV градска частъ, между улицитѣ: Княгиня Клементина, Сборниятъ площадъ, Дондуковъ-Булевардъ, Царь-Калоянъ, Ангелъ Кжичевъ, Окръжниятъ Булевардъ и Булевардъ Фердинандъ, въ която влизатъ кварталитѣ подъ № № 248 до 259 включително, 299 до 307 включително, 322 до 334 включително и 347 до 385 включително, и безъ кварталъ № 369, и отъ IV градска частъ кварталитѣ № № 386 до 396 включително, 400, 401, 403, 404, 409, 410, 412 и 424; *шеста секция* състои отъ останалата IV градска частъ, между улицитѣ: Царь-Калоянъ, Ангелъ Кжичевъ, Булевардъ Евлогий Георгиевъ, Булевардъ Царь-Освободителъ, площадъ Александъръ I, Търговска и Булевардъ Дондуковъ, въ която влизатъ кварталитѣ подъ № № 397, 398, 399, 402, 405 до 408 включително, 411, 413 до 423 включително, 425 до 492 включително, безъ кварталъ № 473, и населената частъ задъ Церловската рѣка въ Куру-багдаръ; *седма секция* състои отъ цѣлата V градска частъ, въ която влизатъ кварталитѣ подъ № № 475, 493 до 648 включително, безъ кварталитѣ 497 и 501.“

Комисията не е направила въ тоя членъ никакви измѣнения.

Прѣдседателствующъ А. Франгя: Които приематъ чл. 49, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Докладчикъ С. Вурмовъ: (Чете.)

„Чл. 50. Софийската селска околия се дѣли на двѣ избирателни околии. *Първата избирателна околия* се раздѣля на шестъ секции: *първа секция*, съ центъръ с. Перникъ, състои отъ общинитѣ: Дивотинска, Крапенска, Пернишка, Студенска и Църковска; *втора секция*, съ центъръ с. Княжево, състои отъ общинитѣ: Владайска, Гурмазовска, Драгалевска, Княжевска и Филиповска; *трета секция*, съ центъръ с. Храбърско, състои отъ общинитѣ: Алдомировска, Гургулятска, Опицѣтска, Сливнишка, Хераковска и Храбърска; *четвърта секция*, съ центъръ с. Шияковци, състои отъ общинитѣ: Голяновска, Доброславска, Мраморска, Петричка и Шияковска; *пета секция*, съ центъръ с. Куманица, състои отъ общинитѣ: Биримирска, Гнилянска, Илиянска, Кумаришка и Чепинска; *шеста секция*, съ центъръ с. Искрецъ, състои отъ общинитѣ: Брѣзенска, Бучинодервентска, Гинска, Дръмшанска и Искрецка. *Втората избирателна околия* се раздѣля на шестъ секции: *първа секция*, съ центъръ с. Горубляне, състои отъ общинитѣ: Бистришка, Горнолозенска, Горублянска, Казичанска и Слатинска; *втора секция*, съ центъръ с. Бухово, състои отъ общинитѣ: Враждебненска, Елешнишка, Желявска, Кремиковска, Локорска, Сеславска, Челопеченска и Чурешка; *трета секция*, съ центъръ с. Новоселци, състои отъ общинитѣ: Горнобогровска, Долнобогровска, Мусачевска, Негушевска, Новоселска, Новоханска, Орманлийска, Робертовска и Столнишка; *четвърта секция*, съ центъръ с. Бъллопотци, състои отъ общинитѣ: Байловска, Гайтаневска, Голѣмораковишка, Догановска, Макоцевска, Саранска и Сегърлиевска; *пета секция*, съ центъръ с. Своге, състои отъ общинитѣ: Бовска, Зимевска, Лакатнишка, Свогенска и Церецелска; *шеста секция*, съ центъръ с. Батулия, състои отъ общинитѣ: Батулийска, Огойска, Осеновлашка и Рединска.“

Измѣнението, което направи комисията, е: центъръ на шестата секция отъ първата избирателна околия, вмѣсто с. Искрецъ — с. Бучино-дервентъ.

Г. Згуревъ: Г-да народни прѣдставители! Азъ ще моля Народното Събрание да отхвърли измѣнението, което комисията намѣрва за нужно да се направи въ тоя членъ на законопроекта, именно касае се въпросътъ за центра на шеста секция въ първа Софийска околия. Споредъ проекта, за центъръ на тая секция е с. Искрецъ, което отговаря на всичкитѣ условия, изискуеми отъ закона, за да бѣде центъръ на тая шеста секция. Комисията не знае по какви съображения е измѣнила проекта въ тая точка и е поставила за сѣдалище на тая секция с. Бучино дервентъ, което село се намира на границата между Царибродската околия и бившата Искрецка околия, когато с. Искрецъ се на-

мира въ центра, с. Искрецъ е най-многолюдното село и освѣтъ че бѣше досега центъръ на тая околия, но и топографически е центъръ на всички общини, които има да гласоподаватъ въ това село. Въ Бучино-дервентъ има нѣколко къщи, прѣснати, освѣтъ обстоятелството, че отстои твърдѣ далечъ отъ всички други общини. Заради туй азъ ще моля г. г. народнитѣ прѣдставители да приематъ законопроекта тѣй, както е прѣдставенъ отъ г. министра, и да остане за центъръ на тая секция с. Искрецъ, а не с. Бучино-дервентъ. Ако е въпросъ, г-да народни прѣдставители, за с. Гинци, което отстои на извѣстно разстояние отъ с. Искрецъ, то и туй съображение нѣма да бѣде взето въ внимание, защото с. Гинци стои на еднакво разстояние отъ Искрецъ и Бучино-дервентъ. Ето защо азъ ще моля г. г. народнитѣ прѣдставители да приематъ да остане проектътъ тѣй, както си е — сѣдалище въ шестата секция да бѣде с. Искрецъ, защото освѣтъ че е центъръ, но прѣдставлява и всички удобства за гласоподаване.

Прѣседателствующъ А. Франтя: Трѣбва писмено прѣдложение.

Г. Згуревъ: Понеже е въпросъ за да остане проектътъ тѣй, както е, нѣма нужда отъ писмено прѣдложение.

Прѣседателствующъ А. Франтя: Съгласно правилника прѣседателството нѣма да се занимава съ никакво прѣдложение, което не е писмено сложено на масата му.

Послѣ, друга забѣлѣжка. Прѣдполага се, че народнитѣ прѣдставители сж се приготвили и затуй правятъ писмени прѣдложения. Затуй трѣбва да се иска думата не когато се гласува, а когато се почва четенето на члена.

Г. Згуревъ: Нѣма нужда отъ писмено прѣдложение, щомъ такова е прѣдложението на министра.

Прѣседателствующъ А. Франтя: Правилникътъ е изриченъ.

Г. Згуревъ: Тогазъ, ще направя.

И. Гешовъ: Това е прѣдложението на правилството, г-нъ прѣседателю! Нѣма нужда отъ ново прѣдложение.

Докладчикъ С. Бурмовъ: Прѣдполага се, че измѣненята на комисията ставатъ съ съгласието на министра.

Прѣседателствующъ А. Франтя: Г-да! Ето нашиятъ правилникъ какво гласи: (Чете.) „При второто четене, което става най-малко единъ день слѣдъ първото, Събранието разглежда законопроекта членъ по членъ и се произнася върху поправкитѣ, които могатъ да се прѣдложатъ. Тия поправки и прибавки се подаватъ писмено на прѣдседателя“.

Това е изрично казано въ нашия правилникъ. И тукъ сте ме турили да изпълнявамъ правилника.

И. Гешовъ: Вие имате прѣдложението не писмено, а печатано въ проекта на министра.

Докладчикъ С. Бурмовъ: Г-нъ министърътъ въ комисията се съгласи съ измѣнението, което тя прави.

Прѣседателствующъ А. Франтя: Понеже се иска да се измѣни това, което комисията прѣдлага, нека бѣде написано, както правилникътъ казва. Не е голѣма работа да се напише думата „Искрецъ“, вмѣсто „Бучино-дервентъ“. Понеже г. Згуревъ казва, че той ще направи прѣдложение, азъ го приемамъ. Има думата г. докладчикътъ.

Докладчикъ С. Бурмовъ: Г-да прѣдставители! За да приемемъ това измѣнение, послужи ни едно заявление подадено отъ избирателитѣ на Бучино-дервентъ, Гинци, Дръмша и Брѣзе, постъпило въ края на миналата година въ Народното Събрание, входящъ № 3 675. Азъ трѣбва да заявя, че съображенията, по които тѣзи избиратели искатъ да бѣде центърътъ не тамъ, както бѣше проектътъ, а тамъ, дѣто ние го оставихме, не хармониратъ съ тия на г. Згурева. Ние провѣрихме, доколко съображенията на тѣзи избиратели сж законни, и намѣрихме, че съ тѣзи измѣненята ще направимъ единъ актъ на справедливостъ. Азъ ще повторя, че туй, което е изложено въ заявлението, се провѣри въ комисията и се оказа, че е вѣрно, и вмѣсто да говоря дълго и широко, ще прочета само частъ отъ това заявление.

П. Шоповъ: Остави! Нѣма нужда да го четешъ!

Докладчикъ С. Бурмовъ: Ако не желаете да слушате, излѣзте си, г-нъ Шоповъ. Съжалявамъ, че сте нервозенъ. (Чете.) „Г-нъ прѣседателю и г-да народни прѣдставители! До миналата година единъ отъ избирателнитѣ центрове на закритата Искрецка околия бѣше селото Бучино-дервентъ, мѣсто, дѣто по-рано нѣколко години бѣ и центъръ на тази околия, село на ломското шосе, достѣпно за всички околни села и въ което има освѣтъ помѣщения, но и телеграфо-пощевска станция; отъ миналата обаче годипа, откогато се закри тази околия, избирателниятъ центъръ се прѣмѣсти въ с. Искрецъ. Това село е въ края на избирателната секция, а е отдалечено отъ селата на нашитѣ общини повече отъ 20 км. Селото Искрецъ отстои отъ с. Свогѣе, което е пакъ избирателенъ пунктъ, на 9 км. Въ нашата VI избирателна секция, споредъ проекта, съ центъръ с. Искрецъ, ще гласоподаватъ 5 общини: Бучино-дервентска отъ 7 села; Гинска отъ 2 села; Дръмшанска отъ 3 села; Брѣзенска отъ 2 села и Искрецка отъ 3 села“ и пр.

Тѣй или иначе, намѣрихме, че по много съображения, топографически и пр., че с. Бучино-дервентъ пада по въ центра.

И. Веселиновъ: Имаше заявление и отъ другитѣ.

Докладчикъ С. Бурмовъ: Имаше заявления отъ всички за и contra.

Г. Згуревъ: Бучино-дервентъ не е ли на границата на Искрецката и Царибродската околии? Искрецъ е центъръ на околията.

Докладчикъ С. Бурмовъ: Азъ нѣмамъ тукъ хартитѣ.

Г. Згуревъ: Вземѣте картата и ще видите, че ще карате всичкитѣ села по-далечъ.

Докладчикъ С. Бурмовъ: Азъ нѣмамъ хартитѣ, Военното Министерство си ги взема, но доколкото помня, има само една община съ много по-малко избиратели, която ходи по-далечъ. На Гинци пада по-удобно да отиде въ Бучино-дервентъ, отколкото въ Искрецъ. Никой отъ насъ не познаваше тази околия и ние не се водихме отъ други съображения, освѣтъ да угодимъ на повече избиратели, не на всички, разбира се, защото на всички не можемъ да угодимъ. Отъ картата се вижда, че до с. Бучино-дервентъ има три села по-близо отколкото до Искрецъ. Поддържамъ това, което комисията е приела.

Е. Начевъ: Г-да народни прѣдставители! Въ комисията, когато този въпросъ се разрѣшаваше, комисията се основа на посоченото прѣди малко отъ г. докладчика заявление. Но положението на тази секция, така както се прѣдставя отъ тѣзи четири общини, е такова, каквото спомена и г. Згуревъ. Азъ мисля, че има и други прѣдставители, които познаватъ този край. Самото обстоятелство, че Искрецъ досега бѣше центъръ на околия, мисля, че заслужава да бѣде и центъръ на секция. Село Дръмша, което е задъ Искрецъ нататѣтъ, както и с. Брѣзе, трѣбва да минатъ прѣзъ Искрецъ за да идатъ въ Бучино-дервентъ, което е на границата между Царибродска околия и между Искрецка. Азъ ще моля да видите не само картата, но и километрическото разстояние, че отъ Брѣзе до Искрецъ е 8 км., отъ Дръмша до Искрецъ 7 км., отъ Искрецъ до Бучино-дервентъ сѣ 3 километра. Така че, ще направимъ една голѣма несправедливостъ, ако не оставимъ центра на секцията да бѣде Искрецъ, защото, когато правимъ единъ законъ, той трѣбва да бѣде траенъ, и азъ мисля, че трѣбва да обърнемъ внимание и да бѣдемъ справедливи, за да не ставаме причина утрѣ другъ да го измѣня. Азъ ще моля както г. докладчика, така и г. министра, който има картата прѣдъ очитѣ си, да провѣри и приеме това, както е и въ законопроекта.

Докладчикъ С. Бурмовъ: Доколкото помня, г. Начевъ бѣше въ комисията и се съгласи съ насъ. (Е. Начевъ: Азъ не съмъ членъ въ комисията.) Макаръ че не бѣхте членъ въ комисията, обаче Вие се съгласихте съ насъ. Не е правъ г. Начевъ, като твърди, че разстоянието отъ с. Искрецъ до Бучино-дервентъ е било такова, каквото той казва. Отъ картата се вижда, че отъ Бучино-дервентъ до

с. Дръмша е само 4 км., когато до Искрецъ е много повече; отъ Гинци до Бучино-дервентъ е около 17 км.

Е. Начевъ: 20 км. е.

Докладчикъ С. Бурмовъ: Около 17 км. е, обаче отъ с. Гинци до Искрецъ е много повече.

Е. Начевъ: По-малко е — 16 км.

Докладчикъ С. Бурмовъ: Дръмша е по-близо до с. Бучино-дервентъ. Ние намѣрихме, че по на центъръ е Бучино-дервентъ.

М. Маджаровъ: Г-да народни прѣдставители! Завчера, когато г. Министерътъ на Вътрѣшнитѣ Работи направи една декларация, че той се дезинтересира отъ този законопроектъ, азъ разбрахъ, че той се дезинтересира не защото не иска да направи отъ закона нѣщо, което да удовлетворява било населението, или администрацията, но той се дезинтересира въ смисълъ, че не е ангажиранъ дѣ ще бѣде една или друга секция, тъй като това е единъ законопроектъ, който ще служи на всѣка партия. Но азъ мисля, че той не може да се дезинтересира, когато види, че ще стане една неправда. Той има въ рѣцѣтъ си всички данни, които му сѣ доставени отъ чиновницѣтъ, и, азъ мисля, че той е длъженъ, когато се направи измѣнение въ комисията, което ще бѣде по-лошо отъ онова, което е направилъ той, да се застъпи. Тукъ за какво се касае въпросътъ? Министерството на Вътрѣшнитѣ Работи, което по-прѣди е взело свѣдѣния отъ околийския началникъ, взело свѣдѣния отъ военнитѣ власти, взело свѣдѣния отъ другата административна власт, когато е взело прѣдъ видъ какво е ставало досега въ продължение на 10—15 години, постановило е да бѣде центъръ на секцията Искрецъ. Дохожда комисията, съставена отъ лица, които не сѣ отишли на мѣстото, и само защото имали заявление отъ едно село, промѣняватъ центъра. Азъ мисля, че въ такъвъ случай министерството е длъжно да се застъпи за своя проектъ.

Г-да народни прѣдставители! Който е ходилъ въ тѣзи мѣста, знае, че центърътъ на тази секция трѣбва да остане Искрецъ, защото, макаръ и да има други села, които падатъ далече, но като вземете въобще числото на жителитѣ, ще видите, че Искрецъ е центъръ по-добъръ, отколкото Бучино-дервентъ. Бучино-дервентъ имаше значение, когато не бѣше направена желѣзницата прѣзъ Искрското дефиле и работѣше шосето София—Ломъ. Тогава то дѣйствително имаше телеграфна станция и имаше извѣстно значение, а сега нѣма такова значение и днесъ, доколкото зная, земеделчиската каса се намира въ Искрецъ. Ако самата администрация въ толкова други отношения намира, че Искрецъ е по-важенъ центъръ, отколкото Бучино-дервентъ; ако досега всички правителства, и народнашко, и народно-либерално, и либерално, и прогресивно-либерално, се изредиха и никой досега не се е опла-

калъ, че центърът Искрецъ е неудобен, когато по този законъ имаме вече 2-3 избора, — защо сега, по поводъ на едно прошение, да отидемъ и да измѣняваме проекта на министерството, което, прѣдполага се, прѣди да го е внесло, го е обмислило? Ние, които трѣбва да дѣйствуваме по довѣрие — аслж тѣй трѣбва да дѣйствуваме, защото не знаемъ кое е по-близо, кое е по-далече, — по-добръ е да вѣрваме на правителството, на Министерството на Вжтрѣшнитѣ Работи, отколкото на едно случайно прошение, което е накарало комисията да измѣни проекта на министерството. Затова азъ мисля, че г. Згуревото предложение, да си остане правителствениятъ проектъ, както е прѣдставенъ отъ Министра на Вжтрѣшнитѣ Работи, е много по-справедливо, отколкото това измѣнение. Само едно село, г-да, има, което се пада далечъ. Г-да народни прѣдставители! Имайте прѣдъ видъ, че избирателниятъ законъ изисква, когато се нареждатъ центроветѣ, да се гледа не само разстоянието, ами да се гледа и значението на онова мѣсто, което се избира за центъръ. Искрецъ отъ освобождението на България го имаме като околийски центъръ. Искрецъ има 280 къщи, а пъкъ Бучино-дервентъ има 70—75 къщи. (Е. Начевъ: И тѣ прѣснати.) Прѣдставѣте си сега какъ да прѣдпочтемъ едно малко селце съ къщи, прѣснати по цѣлата планина, и да оставимъ едно друго село, което има 300 къщи. И послѣ недѣйте забравя, г-да, че когато става изборъ, трѣбва да има мѣсто, дѣто да стане изборътъ. Имайте прѣдъ видъ, че когато става изборътъ зимно врѣме, въ Искрецъ има удобства, а въ Бучино-дервентъ нѣма. Азъ мисля, че тукъ въпросътъ не може да бѣде партизански, защото днесъ едни правятъ изборитѣ, а утрѣ — други. Азъ прѣдполагамъ, че тоя законъ, който правимъ сега, ще трае дълги години; тѣй щото, не трѣбва да се ръководимъ по съображения на тѣсно партизанство и отъ коте-рийни работи, а трѣбва да се водимъ отъ съображения на удобство. Моето мнѣние е, че Искрецъ прѣдставлява по-голѣми удобства като центъръ на секция, отколкото Бучино-дервентъ. Ето защо ще ви моля да приемете правителствения проектъ, а да оставите това измѣнение, което е приела комисията. Комисията се е повела отъ едно прошение.

Докладчикъ С. Бурмовъ: Отъ всичкитѣ четири общини.

М. Маджаровъ: Ама има и други противъ.

Докладчикъ С. Бурмовъ: Само Искрецката община е протестира.

М. Маджаровъ: Когато ще се гласува, моля имайте прѣдъ видъ, че има общини съ по 20, 30 къщи, а има и общини съ 300 къщи; тѣй щото, когато ще се счита, кое е по-важно, да гледате споредъ числото на избирателитѣ и на къщитѣ, а казахъ ви, че Бучино-дервентъ има 50—60 къщи. Какъ ще прѣдпочтемъ неговитѣ заявления прѣдъ

заявлението на Искрецъ, който има 300 къщи? Та, ще ви моля, ако искате да има траентъ законъ, приемѣте проекта на правителството, което не се е ръководило отъ партизански съображения или отъ лични възгледи, ами отъ свѣдѣнията, които е имало въ министерството.

Д-ръ Д. Молловъ: Г-да народни прѣдставители! Комисията нито се е водила отъ партизански съображения, нито отъ нѣкакви други съображения, ами се е ръководила само отъ удобството на населението — дѣ е по-близо и по-удобно. Тукъ има едно прошение, подадено отъ 4 общини, които казватъ изрично, че намъ е далечъ да ходимъ въ Искрецъ. Който е ходилъ и знае мѣстата — азъ съмъ ходилъ нѣколко пати и зная, — ще знае, че дѣйствително Бучино-дервентъ е по-централно мѣсто. Единственото възражение противъ Бучино-дервентъ е, че нѣмало помѣщения. Не е истина, че нѣма помѣщения. Околийското управление въ тая околия нѣколко години, 4-5 години наредъ, бѣше въ Бучино-дервентъ. Когато наборната комисия засѣдава, винаги засѣдава въ Бучино-дервентъ, а не въ Искрецъ, защото по е удобно да ходятъ тамъ селянитѣ да прѣдставятъ младежитѣ. Какви съображения е имало министерството, когато е съставяло проекта, азъ не зная; но, ако вземемъ картата, километрическото разстояние между селата, ще намѣримъ, че Бучино-дервентъ е по-удобно за по-голѣмата частъ отъ общинитѣ, и ето защо комисията прие туй, което докладва г. докладчикътъ.

И. Веселиновъ: Азъ станахъ да кажа нѣколко думи, слѣдъ като говори г. Д-ръ Молловъ, и бихъ помолилъ Народното Събрание да отидатъ двама членове, които изберете, и да видятъ кое село е центъръ. Тѣ ще намѣрятъ, че Искрецъ е въ срѣдата, когато Бучино-дервентъ е въ самия край. Г-нъ Д-ръ Молловъ каза, че Бучино-дервентъ е централно мѣсто. Напрѣдъ бѣше наистина централно мѣсто, но Годечъ влизаше въ околията. Годечъ като остана въ Царибродската околия, Бучино-дервентъ остана съвсѣмъ на края. Ако оставимъ центра Искрецъ, както бѣше въ проекта, ще останатъ 1.000 души отсамъ, които да не могатъ да отидатъ, а на 1.400 души ще бѣде по-близо.

Бучино-дервентъ има 4 км., Мънастирище 7-8 км., а само Гинци и Градецъ оставатъ настрана, а не 1.000 души, декато сж на едно мѣсто. Брѣзненската община трѣбва да минава прѣзъ Искрецъ за да иде въ Бучинъ и оставатъ ѝ още 11 км. до Бучино-дервентъ. Затова ще помоля Народното Събрание, ако не е изученъ въпросътъ, на моя смѣтка да отидатъ да го изучатъ. Ще вземемъ единъ файтонъ, сабахле като пойдатъ, на вечерта ще се върнатъ. На моя смѣтка да се изучи околията, щомъ я не знаятъ. Никой не се е оплаквалъ досега, че е билъ центърътъ въ Искрецъ; два пати ставатъ избори, никой не се е оплакалъ. Какво ще правятъ въ Бучино-дервентъ? Най-напрѣдъ въ Бучино-дервентъ

нѣма дѣ да стане изборътъ. Въ Бучино-дервентъ има едно училище отъ 25—30 години, но то е старо, съборило се е. Прѣди 2-3 години, въ Радославово врѣме, имаше тамъ единъ изборъ, но тогава нѣмаше такъвъ съставъ въ бюрото; а сега за да се състави изборно бюро, трѣбва да има най-напрѣдъ двама учители, трѣбва да има сѣдия, трима, и здание, дѣто да се произведе изборътъ. Послѣ, за да се иде въ Бучинѣ, трѣбва да се слѣзе отъ единъ балканъ.

Докладчикъ С. Вурмовъ: Г-нъ Веселиновъ ще изгуби сигурно. Макаръ че нѣкои нѣматъ търпѣние да чуватъ, ще ви моля да чуете самото заявление подадено отъ 4 общини, подписано отъ избирателитѣ на тѣзи общини начело съ кметовѣтѣ, дадено още миналата година. Въ него най-добъръ се излага работата. Каквото щете, но ми се чини, че най-напрѣдъ ще слушаме самитѣ избиратели, тѣзи които иматъ интересъ да бѣдатъ по-близо до центра; иначе ще излѣзе: „сайби верирѣ, теллялѣ вермесѣ“. Секцията има 5 общини, между които е и Искрецката. Обяснимо е защо тя не е протестира-рала. Защото центърътъ ще бѣде въ Искрецъ и за нея ще бѣде най-удобно, както всѣка община би желала да бѣде центърътъ у нея. (Чете.) „Селата отъ нашитѣ общини, понеже сж много далечъ отъ центра (Искрецъ), то избирателитѣ отъ нашитѣ общини било по законодателнитѣ и по-сетнѣ при окръжнитѣ избори не отидоха да упражнятъ избирателнитѣ си права и то само затова, че центърътъ е много отдалеченъ, 20 км., отъ нѣкои села и най-малко 8 отъ други; слѣдователно, избирателитѣ отъ най-далечнитѣ села: Василонци, Градецъ, Църклевици, Поноръ, Гинци, Браковци, Бучино и Мѣнастирище ще трѣбва да ходятъ 20 км. за отиване и 20 км. на връщане, всичко 40 км., а срѣдно не по-малко отъ 35—30 км. При такова разстояние немислимо е гласоподаване, а, слѣдователно, и върното изражение на народния гласъ; винаги близкото меншинство ще бѣде рѣшающия гласъ. Въ това си твърдение сме прави и за доказателство е послѣдниятъ законодателенъ изборъ. Отъ 1.366 гласоподаватели, на които е далече центърътъ с. Искрецъ, гласоподаваха само 365 души, т. е. 26%, когато пъкъ на близкитѣ отъ 1.012 гласоподаваха 620 души, т. е. 61%. Още повече това стана при послѣднитѣ окръжни избори, на които се явиха всичко около 300 души гласоподаватели и то отъ мѣстната и най-близка община, значи и въ единия, и въ другия изборъ малцинството наложи изборацитѣ си на болшинството.

„Това като ви излагаме, то най-учтиво Ви молимъ, г-да прѣдставители, да направите справка и по картата на тази избирателна секция, и по километрическото разстояние, а така сѣщо и по сподобността на съобщенията, като вземете, разбира се, въ внимание и числото на избирателитѣ, то убѣдени сме, че справедливостта ще възтържествува, а, слѣдователно, ще гласувате да се изправи една

грѣшка, вмѣнатата въ закона за центроветѣ на избирателнитѣ секции, като узаконите за центъръ селото Бучино-дервентъ, вмѣсто Искрецъ“.

Длъженъ съмъ да обясня, че най-много избиратели има Гинската община и тя се състои отъ нѣколко села. Другитѣ села, които влизатъ въ състава на тази община, сж по-близо до Бучино-дервентъ. (Г-нъ И. Веселиновъ възражава нѣщо.) Азъ гледамъ картата и на нея по-вървамъ, отколкото на Васъ. Ето, намирамъ с. Мѣнастирище е далечъ 5 км., ханътъ е далечъ едвамъ 6 км. (М. Маджаровъ: Какъвъ ханъ?) Село Мѣнастирище е едно голѣмо село въ тази община. Така щото, ние въ комисията намѣрихме, че с. Бучино-дервентъ е по-централно мѣсто и това се вижда и може да се провѣри отъ картата. Както заявихъ оведѣ, казвамъ и сега, че ние нѣма да удовлетворимъ всѣчки, но болшинството отъ избирателитѣ ще удовлетворимъ.

Г. Згуревъ: Азъ искахъ да попитамъ по-напрѣдъ г. докладчика, отъ кого е подадено, отъ коя община и колко лица сж подписали.

Прѣдседателствующъ А. Франгя: Г-нъ докладчикъ! Умолявате се да кажете отъ коя община сж дадени.

Докладчикъ С. Вурмовъ: Отъ общинитѣ: Бучинодервентска, Гинска, Дръмшанска и Брѣзенска.

Г. Згуревъ: Кои сж подписали заявлението?

Докладчикъ С. Вурмовъ: Кметовѣтѣ. За избирателитѣ отъ Бучинодервентската селска община еди-кой си и печатъ; за избирателитѣ отъ Гинската селска община еди-кой си и печатъ и пр.

Г. Згуревъ: Г-да народни прѣдставители! Азъ не знамъ това заявление какъ е подписано и какъ е подадено. Види се, че нѣкой дертлия е отишълъ въ тѣзи села и е накаралъ тѣзи кметове, които нищо не имъ струва да подадатъ такова заявление. Обаче, за насъ това заявление не трѣбва да ни спъва да разрѣшимъ въпроса както трѣбва. Азъ моля г. г. народнитѣ прѣдставители сами да се заинтересуватъ да взематъ картата да видятъ, че Бучино-дервентъ, както казаха, е на границата на Царибродската и бившата Искрецка околия. Щомъ то е на границата, то не може да бѣде центъръ. Центърътъ на бившата Искрецка околия остава настрапа. Чудно ми е какъ може Брѣзенската напр. община да дава заявление, за да иска да се прѣмѣсти центърътъ въ Бучино-дервентъ, когато Брѣзенската община, за да отиде на Бучино-дервентъ, трѣбва да мине прѣзъ Искрецъ. И тогава това искане е непонятно за мене да бѣде центърътъ прѣмѣстенъ въ Бучино-дервентъ, защото нѣма другъ пътъ. Послѣ, Дръмшанската община отстои на еднакво разстояние отъ Бучино-дервентъ и въобще отъ тѣзи два центра. Бучино-дервентъ е тѣй сѣщо

до Искрецъ. Остава, г-да народни прѣдставители, както казаха по-рано, само с. Гинци. Но и то отстои на еднакво разстояние отъ Вучино-дервентъ и Искрецъ. Но и въ единия, и въ другия случай това село много рѣдко ходи на изборъ. И ако за него мѣстимъ центра, ние ще липсимъ всичкитѣ села отъ правото да гласоподаватъ, и то само за Гинци, което остава пакъ на 18 км. Ето защо азъ моля г. г. народнитѣ прѣдставители да се съгласятъ да остане проектътъ тѣй, както е, защото Искрецъ е центъръ на всичкитѣ села. Това може да се провѣри, както каза г. Игнатъ Веселиновъ, на самото мѣсто.

Прѣдседателствующъ А. Франгя: По чл. 50 има едно прѣдложение отъ г. Згурева, който желае, щото центърътъ на шестата секция въ първата Софийска селска околия да остане с. Искрецъ, както е въ проекта. Моля ония г. г. народни прѣдставители, които приематъ това прѣдложение на г. Згурева, да си вдигнатъ ржката. (Меншество.) Народното Събрание не приема.

Полагамъ на гласуване чл. 50, съ измѣнението на комисията, и моля г. г. народнитѣ прѣдставители, които го приематъ, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Докладчикъ С. Вурмовъ: (Чете.)

„Чл. 51. Трънската околия се раздѣля на петъ секции: *първа секция, съ центъръ с. Реяновци*, състои отъ общинитѣ: Зеленоградска, Клисурска, Кострошевска, Ранилушка, Реяновска и Ярловска; *втора секция, съ центъръ с. Горочевци*, състои отъ общинитѣ: Бусинска, Долномелненска, Изворска, Лѣворѣчка и Пенковска; *трета секция, съ центъръ гр. Трънъ*, състои отъ общинитѣ: Врачанска, Звонска, Мисловичка и Трънска; *четвърта секция, съ центъръ с. Ребро*, състои отъ общинитѣ: Кошаревска, Конска и Филиповска; *пета секция, съ центъръ гр. Бръзникъ*, състои отъ общинитѣ: Бръзничка и Горнороманска.“

Прѣдседателствующъ А. Франгя: Полагамъ на гласуване чл. 51 и моля ония г. г. прѣдставители, които го приематъ тѣй, както се прочете отъ г. докладчика, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Докладчикъ С. Вурмовъ: (Чете.)

„Чл. 52. Царибродската околия се раздѣля на четири секции: *първа секция, съ центъръ гр. Царибродъ*, състои отъ общинитѣ: Боровска, Градинска, Желюшка и Царибродска; *втора секция, съ центъръ с. Смиловци*, състои отъ общинитѣ: Славинска, Смиловска и Станинска; *трета секция, съ центъръ с. Драгоманъ*, състои отъ общинитѣ: Габерска, Голѣмомаловска, Калотинска и Недѣлишка; *четвърта секция, съ центъръ с. Годечъ*, състои отъ общинитѣ: Букоровска, Годечка, Компишка и Туденска.“

Въ този членъ сж слѣдующитѣ измѣнения: общината Боровска отъ първата минава въ третата секция;

общината Калотинска отъ третата минава въ първата секция; центърътъ на втората секция, вмѣсто с. Смиловци — с. Долни-криводолъ; общината Компишка отъ четвъртата минава въ втората секция; центърътъ на третата секция, вмѣсто с. Драгоманъ — с. Недѣлище, и общината Голѣмомаловска отъ третата минава въ четвъртата секция.

Министъръ А. Людскановъ: Азъ не бѣхъ въ въ това засѣданіе, когато се е разглеждала тая община. Намирамъ тѣзи измѣнения свършено неоснователни и затова почитаемото Народно Събрание да не приема измѣнението, а да остане проектътъ както е отъ мене приготвенъ. Азъ, напр., не зная защо Недѣлище, чифликътъ на г. Начева, да остане центъръ на секцията, когато Драгоманъ е по-добро въ тая смисълъ. Азъ не зная съображенията, не зная дали г. Начевъ или другъ е повлиялъ, но азъ държа за моя проектъ и моля ви да остане тѣй, както е въ проекта.

Докладчикъ С. Вурмовъ: Това стана по искането на г. Емануила Начевъ.

Министъръ А. Людскановъ: Какъ може да стане това? Пазарлъци нѣма да правимъ.

Е. Начевъ: (Отъ трибуната) Г-да народни прѣдставители! Г-нъ министърътъ, както го видѣхте, така малко съ една яростъ излѣзе да ме упрекне. (Гласове: А а а!) Моля Ви се! Излѣзе тукъ да ме упрекне, че азъ съмъ искалъ да нареждамъ секциитѣ, както азъ искамъ. Азъ благодаря на г. министра, че ми дава възможностъ да отържамъ всичко, което е станало по нареждането секциитѣ въ тая околия. Азъ нѣма да приказвамъ, г-да народни прѣдставители, съ други думи, но ще говори само съ това, което донася г. министърътъ. Най-напрѣдъ ще моля г. министра да ми позволи да прочета това, което е съставено на основание на изучаваніята на околийскитѣ начальници и на оръжияния управителъ, и да провѣримъ туй съ самото измѣнение, което е направено, и да видимъ, дали това е моя работа или не. Ако има измѣнение съ едно село или съ една махала отъ това, което е турилъ въ своитѣ изучавания, които се намиратъ въ неговото дѣло, азъ съмъ готовъ да отговарямъ за всичко това, което е изпуснато. По изучаването, г-да народни прѣдставители, на организирани на г. министра на Вътрѣшнитѣ Работи въ Царибродско е донесено, че секциитѣ въ Царибродската околия трѣбва да бѣдатъ слѣдующитѣ: първата, Царибродска, трѣбва да се състои отъ Царибродската община, Желюшка, Градинска и Калотинска, която съставлява всичко 10.099 население; втората секция, съ центъръ с. Вълковия или с. Криводолъ, които, както виждате отъ километрическото разстояние, сж на 2 км. и трѣбва да се състои отъ общинитѣ: Смиловска, Станинска, Туденска, Компишка и Славинска, съ 11.839 жители; третата секция — това го говори

по изучванията на г. Министра на Вътрешните Работи, отъ списъка, който е тукъ прѣдъ мене — третата секция, която трѣбва да има за центъръ с. Недѣлище, и въ която, споредъ неговото изучване, трѣбва да влизатъ Габаревската, Недѣлишката и Боровската общини, съ население 9.503 жители, и четвъртата секция, споредъ изучването на г. министра, въ която трѣбва да влизатъ: Годечката, Вукоровската и Голѣмомаловската, има 7.439 души. Това е изучването на г. Министра на Вътрешните Работи и азъ обърнахъ вниманието на комисията да вземе да нареди секцията така, както е той изучилъ, защото ние пишемъ законъ не само за въ бъдеще да правимъ избори, когато сме на властъ, но и да правимъ избори и тогава, когато сме и въ оппозиция — да бждатъ тѣзи секции разпрѣдѣлени справедливо и умно. Казва г. министрътъ, както го виждаме, безъ да е подготвенъ, безъ да е миналъ даже прѣзъ тия мѣста, че с. Драгоманъ било най-сгодно мѣсто за секция. Азъ ще моля г. Министра на Вътрешните Работи, който е минавалъ прѣзъ станцията Драгоманъ, да ми каже, селата, които прѣминаха отъ Брѣзничката околия, съ която граничатъ; каквито сж Круша и Невля, центъръ ли имъ е да прѣминаватъ двѣ общини, за да отидатъ въ Драгоманъ да гласоподаватъ? Азъ ще моля г. министра да не ми дава възможностъ да разправамъ по-нататъкъ защо сж така разпрѣдѣлени, защото това може да засегне и да отиде до по-раншните разпрѣдѣления на либералния режимъ, който е правилъ това разпрѣдѣление.

Министъръ А. Людскановъ: Разправѣте, трѣбва да бжде ясно тукъ.

Е. Начевъ: Азъ ще дойда съ километрическитѣ разстояния да обясня кое какъ стои. Ще разправа това, като прочета изучването на г. министра. Това е изучването на г. министра; той го е подписалъ самъ. Да не съмъ го подмамилъ азъ да го подпише? Азъ сигурно не съмъ го подмамилъ.

Прѣседателствующъ А. Франгя: Моля Ви се, г-нъ Начевъ, на прѣдмета говорѣте, безъ да докачате.

Е. Начевъ: Г-нъ министрътъ ме накара да говоря така. Та азъ ще го моля да се съгласи да остави секциитѣ така, както той ги е прѣдставилъ въ законопроекта. То е най-справедливо.

Министъръ А. Людскановъ: Именно съ моя законопроектъ искамъ да остане така.

Е. Начевъ: То е по Вашето изучване. Ако искате, можемъ да направимъ единъ анализъ — да видимъ какъ стоятъ тия работи. Вие въ комисията сте прѣписали всички секции, както сж поставени въ дѣлото. Законопроектътъ е така, както е поставено въ дѣлото.

Докладчикъ С. Вурмовъ: Не е вѣрно. Между туй въ проекта и между туй, което е изложено въ дѣлото, има голѣма разлика. Нѣма никой окръгъ да е прѣписанъ. Ние взехме дѣлото за да знаемъ колко число избиратели има.

Е. Начевъ: Това не е вѣрно.

А. Арсениевъ: Въ Искрецката околия, споредъ този проектъ, секцията е въ Искрецъ, но, споредъ изучването, секцията е Бучино-дервентъ.

Е. Начевъ: Когато бѣше Бучино-дервентъ секция, влизаха общинитѣ: Годечка, Гинска и Маломаловска, но слѣдъ създаването на закона за териториалното разпрѣдѣление, Годечката и Гинската общини минаха къмъ Царибродската околия. Като минаха тѣ, тогава г. министрътъ е намѣрилъ за справедливо, тази секция, за която говорихъ прѣди малко, да мине въ Искрецката околия.

А. Арсениевъ: Вие сами казвате, че тѣ сж голи изучвания.

Прѣседателствующъ А. Франгя: Вземѣте думата и послѣ говорѣте, г-нъ Арсениевъ!

Моля г. Емануила Начевъ да се отправя до Народното Събрание и да говори по прѣдмета. Да не мислите, че тѣзи подигравки сж аргументи, ами кажете това, което трѣбва.

Е. Начевъ: Г-да народни прѣдставители! Секциитѣ, че трѣбва да бждатъ тѣй поставени, е доказателство, че километрическото разстояние така, както е разпрѣдѣлено отъ самото министерство споредъ изучванията на органитѣ на г. Министра на Вътрешните Работи, е най-близкото разстояние и, взето така изобщо, тия сж селата, които сж взети, и тѣ сж центровѣтъ измежду тѣзи села на околията. Не може по никой начинъ така, както е поставено въ проекта на г. министра, да бжде приетъ този законопроектъ, защото, ако така го приемете, вие ще направите една голѣма несправедливостъ. Защото, ако вземете общината Компишка, която не знаатъ мнозина, и да я докаратъ да гласоподава въ Годечъ, който бѣше до миналата година въ Искрецката околия, ти ще минава прѣзъ балкана 24 км. Азъ ще моля г. докладчика да провѣри: има ли 24 км. отъ общината Компишка до Годечъ, за да отиде въ Годечъ да гласоподава, или не, когато тя брои 900 избиратели и когато до онова мѣсто, което самъ г. министрътъ споредъ изучването ѝ е опрѣдѣлилъ, е само три километра. Кажете ми: на какво основание ще вземете и ще пратите една община на 24 км. далечъ да гласоподава? Азъ ще моля г. министра да провѣри, това мое твърдение вѣрно ли е или не е вѣрно, че общината Компишка, вмѣсто на три километра, се изпраща на 24 км. да гласоподава въ Годечъ. Тази неправда е извършена въ миналогодишнитѣ избори

и това поисках от комисията да се поправи, ти провѣри и стана поправка.

Послѣ, г. министърътъ нека види Недѣлишката община, която отстои отъ с. Драгоманъ на 14 км., че трѣбва да минава прѣзъ общината Габерска, защото трѣбва да прѣмине прѣзъ тамъ за да отиде въ с. Драгоманъ, когато тия общини тамъ може да образуватъ една секция. Азъ ще моля г. министра да провѣри това, което говори. Вмѣсто секцията въ с. Драгоманъ, да бѣде секцията въ с. Недѣлище и да се състави секцията отъ тритѣ общини: Боровска, Недѣлишка и Габерска. Ако искате, г-да прѣдставители, понеже помежду Недѣлишката и Габерската общини има само 1 1/2 км., нека бѣде секцията въ Габерската община. Да не мисли г. министърътъ, че азъ като съмъ оттамъ, кой знае какво ще направя. Нека се не бои, защото не се знае, може за въ бѣдѣ да бѣдатъ врѣмената такива, че да работимъ заедно. (Смѣхъ.) Така щото, тъй поставена работата, измѣнението трѣбва да стане. Секцията на тия села не може да бѣде въ Драгоманъ. Ние сме съгласни да отидемъ въ Царибродъ, но не да дохождаме въ Драгоманъ, подъ София. Да стане така: вмѣсто Компишката община да дохожда въ Годечъ, Маловската община да отиде въ Годечъ. Тѣ се замѣняватъ една съ друга. А пъкъ Компишката община, за да не отива на 24 км. да гласоподава, да отиде да гласоподава въ с. Долни-криводолъ, въ втората секция.

Така щото, това измѣнение азъ ще моля г. министра да го приеме, като приеме, че не се води отъ никакви задни цѣли. Г-нъ министърътъ има прѣдъ себе си километрическото разстояние, картата, разпрѣдѣлението на населението и всичко, и нека види. Защото такъвъ списъкъ, както въ законопроекта е поставенъ, не съществува. И, ако се съгласите, азъ нѣма повече що да говоря и ви моля да го приемете.

Министъръ А. Людскановъ: Азъ казахъ и миналия пътъ и сега пакъ повтарямъ, министерството не прави никакъвъ партизански въпросъ отъ тоя законопроектъ и се дезинтересира. И като казвамъ дезинтересира, отговарямъ и на г. Маджарова въ смисълъ, че не искамъ да влияя никому, какъ да разпрѣдѣлимъ секциитѣ, стига той да ни убѣди. Казването на г. Емануила Начевъ е вѣрно; фактъ е, че ако има околии, която да е прѣтърпѣла най-много измѣнения на секциитѣ, то е Царибродската околия, затова, защото г. Емануилъ Начевъ най-много е ималъ прѣстъ.

Е. Начевъ: Прѣдизвиквате ме да кажа нѣщо и азъ.

Министъръ А. Людскановъ: Г-нъ Начевъ е енергиченъ човѣкъ и винаги иска да защити неговото право, както той го разбира. Това е негово право и, ако намѣри хора, които да приематъ неговитѣ възгледи — защо не. Неговитѣ основания сж до- статъчно основателни.

Твърдението за Компишката община е вѣрно. И ако намирате нѣкои свѣдѣния прѣдставени по- послѣ тукъ, то е, че ние на три пѣти събирахме свѣдѣния отъ нѣкои общини. Вие знаете, че нѣма по-мѣченъ въпросъ отъ въпроса за опрѣдѣление на секциитѣ. Отъ Кюстендилската община напр. трѣбваше да се искатъ три пѣти свѣдѣния и пакъ излѣзе, че не сж точни. И тукъ нѣкои отъ твърденията на г. Начева сж вѣрни, защото има прѣдставяни по три пѣти свѣдѣния за нѣкои общини и пакъ трѣбваше да се направятъ измѣнения. Но имайте прѣдъ видъ мѣнотията за опрѣдѣлението на секциитѣ по този законопроектъ: една община ако измѣнишъ, нарушава се равновѣсието на другитѣ секции. За Компишката община е вѣрно това, което се казва, но, ако направимъ туй, трѣбва да размѣстимъ много други общини. Като признавамъ, че въпросътъ за Компишката община, за Недѣлище е правъ, не мога, обаче, да се съглася съ искането на г. Начева.

Е. Начевъ: Съгласѣте се да бѣде въ Габерската; Вие сами въ Царибродъ сте го признавали, когато сте дохождали.

Министъръ А. Людскановъ: Недѣлище е подъ влиянието на г. Начева. Въ Габерската община да бѣде секцията, може и да е по-право, но не съмъ изучилъ въпроса. Отъ онова, което сме изучили, е, че сме се спрѣли на това, което е въ проекта. Комисията не прѣдстави нѣкое особено съображение. Г-нъ Начевъ се позовава на моя по-прѣдизненъ рапортъ. Вѣрно е, че моитѣ рапорти сж се основавали на по-прѣдизни изучавания, но нѣкои отъ тия изучавания не хармониратъ едно съ друго. Ако бѣше въпросътъ само за една община, друго щѣше да бѣде. Вие доста измѣнихте моя проектъ онзи день и азъ не правихъ въпросъ; обаче тукъ се измѣняватъ общини и сѣдалища на секции, безъ да е изученъ въпросътъ. Ето защо, понеже не се прѣдставятъ нови свѣдѣния отъ комисията или отъ г. г. прѣдставителитѣ, азъ не мога да се съглася за прѣдлаганото измѣнение.

Е. Начевъ: (Отъ трибуната.) Г-да прѣдставители! Проектътъ, който стои тукъ прѣдъ мене, който г. министърътъ самъ го признава, че е основанъ на изучаванията отъ неговитѣ органи, отъ органиитѣ на Министерството на Вжтрѣшнитѣ Работи и на основание на тия изучавания той е съставилъ единъ списъкъ и сж опрѣдѣлени секциитѣ. Дѣто приказва г. министърътъ, че особено въ Царибродската околия секциитѣ сж прѣтърпѣли измѣнения и не знамъ що, то бѣше, защото г. министърътъ не желаше едно лице да излѣзе депутатъ отъ тая околия.

Министъръ А. Людскановъ: Азъ не бѣхъ министъръ тогава.

Е. Начевъ: Азъ ще разкритикувамъ нѣкои работи. Вие измѣнихте секциитѣ и ние пакъ спече-

лихме. А пъкъ вие нѣма да правите втори път изборъ и, ако не сте на власт, нѣма да спечелите.

Като не се желаеше, г-да прѣдставители, да излѣзе извѣстенъ човѣкъ отъ урнитѣ на Царибродската околия, г. Министерътъ на Вжтрѣшнитѣ Работи, а може би и цѣлиятъ Министерски съвѣтъ, взиматъ на основание една бѣлѣжка разпрѣдѣлятъ цѣлата околия на секции. И какъ я разпрѣдѣлятъ? (Възражение отъ дѣсницата.) Азъ не говоря за васъ, азъ говоря, да се запише въ протокола. За да не излѣзе извѣстно лице отъ Царибродската околия, г-да прѣдставители, Министерскиятъ съвѣтъ, по доклада може би на г. Министра на Вжтрѣшнитѣ Работи, безъ всѣкакви изучавания, пакъ го повтарямъ, взима на основание една бѣлѣжка разпрѣдѣли цѣлата околия на четири секции по единъ най-безобразенъ начинъ.

С. Ицковъ: Нали сѣдилищата ги разпрѣдѣлятъ?

Е. Начевъ: Повтарямъ, по най-безобразенъ начинъ. Ако, г-да народни прѣдставители, вие или, тъй да се каже, коалиционното правителство взиматъ даде подъ сѣдъ за извѣстни несправедливости, които сѣ извършени въ либералния режимъ, азъ мисля, че вие, дѣто направихте туй съ Царибродската околия, най-малко ще дадете възможност и поводъ да се мисли, че и вие вършите тия работи, които сѣ вършили другитѣ партии. Вие знаете, че не единъ път надъ мене се е това правило. Г-нъ Людскановъ самъ знае, че въ 1899 г., когато дойде въ нашата околия, само азъ имахъ доблестта да дойда да го посрѣщна и го изпратя съ 500 души хора, тогава когато неговитѣ сегашни околийски началници и други бѣгаха и не искаха да го посрѣщнатъ. Има и другъ, който сега знае, че е въ голѣми интимни отношения съ г. Людсканова, бѣгаше и не желаеше да го срѣща, а само азъ излѣзохъ да го посрѣщна. Посрѣщнахъ го и го изпратихъ, като му говорихъ, че когато азъ падна, само тогава косъмъ отъ тебе може да падне. Азъ тогава му се оплакахъ отъ несправедливоститѣ вършени прѣзъ либералния режимъ, за да не излѣза отъ урната, и пакъ отъ секцията, за която г. Людскановъ казва, че било мое сѣдалище, насъ ни прати на друго мѣсто да гласоподаваме, но и тогава, при всичкитѣ тѣхни несправедливости, провалихме кандидатурата на правителството и остана Тодоръ Иванчовъ съ прозвището „полубрѣзнички“. И тогава имахъ нещастieto да взема за другаръ г. Теодора Теодоровъ и се вършеха тия несправедливости спрѣмо насъ въ тая околия.

Г. Кжрджиевъ: Въ вашата богоспасаема околия се избра Дико Йовевъ!

Е. Начевъ: Азъ не съмъ вѣрвалъ, че една партия като прогресивно-либералната ще отиде да направи такава несправедливостъ, да праща села 24 км. да прѣминаватъ и да отиватъ въ други секции да гласоподаватъ. Туй е фактъ, г-да, и азъ

се съгласявамъ, на мои разноси една анкета да отиде да провѣри. Азъ ще депозирамъ паритѣ, кѣдѣто ми посочите, и ако това, което азъ казвамъ, не е така съ единъ километъръ, или съ единъ километъръ по-малко, азъ ще тегля разносикитѣ и, като дойде тукъ, да ме изобличи. Азъ заявявамъ най-тържествено, че повече отъ 20 км. Компишката община прѣминава прѣзъ Смиловската секция за да отиде да гласоподава въ Годечъ. Г-нъ Министерътъ на Вжтрѣшнитѣ Работи знае кѣдѣ се намира Компишката община: тя е разположена подъ Стара-планина, Берковскиятъ балканъ, граничи съ сръбската граница — така сѣ разположени селата, — прѣминава прѣзъ цѣли баири и балкани и дохожда да гласоподава въ Гинци, което бѣше подъ Искрецката околия до прокарването закона за териториалното разпрѣдѣление. Тази несправедливостъ, г-да прѣдставители, азъ желая да се запише, и благодаря на г. министра, че той самъ говори че така трѣбва да стане — защото азъ говоря за защита интереситѣ на избирателитѣ, а не да прокарвамъ не знамъ какво — нека се знае, че самъ г. Министерътъ на Вжтрѣшнитѣ Работи иска да остане туй положение на секциитѣ. Това е именно, което се направи миналата година прѣдъ самитѣ избори, за да може да се попрѣчи, понеже Компишката община, ако мога да я нарека, е цѣла народняшка, та не може да отиде да гласоподава. И дѣйствително, въ този проектъ успѣха. И ако ние не бѣхме взели мѣрки да изпратимъ избирателитѣ още въ сѣбота, тѣ не можеха да стигнатъ да гласоподаватъ и, щомъ не можеха да гласоподаватъ, отѣзи народняци, които сетнѣ станаха прогресисти — въ Годечъ бѣше тѣхното гнѣздо, — и понеже тѣ имаха кандидати тамъ, тѣхнитѣ кандидати получиха 900 гласа, а нашитѣ 400, и то благодарение, че компишчани още отъ сѣбота зарѣзаха работата си и отидоха да гласоподаватъ.

Азъ останахъ очуденъ, когато г. Министерътъ на Вжтрѣшнитѣ Работи призна този фактъ, че Компишката община отива да гласоподава на толкова далечно разстояние и че той се очудва какъ може да отиватъ да гласоподаватъ, но казва, че пакъ поддържа законопроекта. Защо? Защото, нека кажа, да се попрѣчи на тази работа. Азъ се очудвамъ, когато г. министърътъ прѣди петъ минути казваше: азъ не отстъпвамъ; което е приела комисията, то ще бѣде — ето единъ аршинъ; по-надолу съ другъ аршинъ ще мѣримъ: казва, азъ не съмъ съгласенъ съ комисията, азъ поддържамъ законопроекта. Или трѣбва да се съгласи съ едното, или съ другото: или това, което комисията е приела, да го приеме, или пъкъ това, което е приела комисията, да не го приема. Ако почнемъ и ние партизански да мѣримъ тѣзи работи, нѣмамъ нищо противъ, на добъръ часъ! Г-нъ министърътъ въ самото начало заяви тукъ на всички насъ, г-да прѣдставители, че той не желае да прави политика отъ този законъ, че той се дезинтересува отъ този въпросъ и остана на г. г. народнитѣ прѣдставители да го направятъ

съвършено справедливъ, щото да не става пужда за чести измѣнявания и, отъ друга страна, секциитѣ да бждатъ по-достѣпни за избирателитѣ, да може да гласоподаватъ. Въ тѣзи думи на г. министра азъ повѣрвахъ, като мислѣхъ, че дѣйствително...

Ф. Симиловъ: Вие на насъ не говорите, а за протоколитѣ.

Прѣдседателствующъ А. Франгя: Моля, г-нъ Симиловъ!

Е. Начевъ: ... като мислѣхъ, че дѣйствително г. министърътъ поне тукъ нѣма да прави партизанство и ще иска по този въпросъ да се постави на висотата на своето положение, на което е поставенъ отъ самия законъ, и да остави да се наредятъ най-справедливо секциитѣ. Обаче, кой знае какъ, не се мина много, г. министърътъ дойде да си противорѣчи на това заявление негово и да иска непрѣмънно това, което той е написалъ въ свои проектъ, да се приеме, а онова, което комисията е написала, това, което комисията е направила, да се не приема.

Съ това свършвамъ колкото се отнася за Компишката община. Компишката община, г-да прѣдставители, самъ г. министърътъ каза, че тя отива много далечъ. Какво искамъ азъ? Искамъ да мине въ втората секция, като се замѣни съ Маловската община. Компишката община да мине отъ четвърта секция въ втора, а Маловската община, която е на 3 км., да отиде да гласоподава въ Годечката секция. Така щото, става замѣняване. Компишката община, вмѣсто да отива въ Годечката секция, отива въ втората секция, а вмѣсто нея Маловската община отива въ четвъртата секция. Ето цѣлото измѣнение, което се е направило въ комисията, и азъ мисля, че г. министърътъ само тѣзи двѣ нѣща като прѣмѣни: какво е километричното разстояние между Годечъ и Маловската община и между Компишката община и втората секция, въ която отива да гласоподава, азъ мисля, че не търпи никаква критика, нѣма никакво съмнѣние, че трѣбва да приемемъ това, което азъ казвамъ. Защото, иначе направено, нека знае г. министърътъ, че ще извърши една несправедливостъ и за въ бждѣще той ще носи грѣха за това.

Второто измѣнение, което съмъ искалъ, то е слѣдующето: да се размѣнятъ Калотинската община, която до Царибродъ е 9 км., а до станцията Драгоманъ е 14 км., да отиде да гласоподава въ Царибродъ, като се замѣни съ Боровската община, която отъ центра Недѣлище е 8 км. Ще моля да се провѣрятъ тия работи отъ г. докладчика. Така щото, да стане и туй измѣнение. Калотинската община да отиде да гласоподава въ Царибродъ, въ първа секция, а отъ първа секция Боровската община да отиде да гласоподава въ трета секция. Ето тѣзи голѣми измѣнения, г-да народни прѣдставители, които сж направени и въ изучаванията

на г. Министра на Вътрѣшнитѣ Работи, и за които тукъ има единъ списъкъ, и ще моли тѣзи, които се интересуватъ или които иматъ съмнѣние въ това, което казвамъ, да видятъ и населението, и километричното разстояние, и всичко, какъ е разпрѣдѣлено. Азъ искамъ буквално туй, което г. министърътъ е прѣдставилъ на основание на своитѣ изучавания, и не на едно изучаване, но на двѣ, три изучавания. Туй, което е писано, сѣ едно и сжщо е писано. На туй основание ще моля още единъ пътъ да се съгласите, щото, ако не ще да направите нѣщо по отношение на туй, че се опасавате, че азъ имамъ чифликъ, дѣто се намира Недѣлинската община, да нѣма секция, азъ съмъ съгласенъ да се оттегли, съгласенъ съмъ и по-далече да отида. Нѣмамъ нищо. Но за Компишката община, ние ако приемемъ това, ще имъ отнемемъ, г-да народни прѣдставители, абсолютно възможността да не могатъ да гласоподаватъ. Тѣ прѣминаватъ прѣзъ единъ такъвъ голѣмъ баиръ и, като отиватъ за Берковица по Петроханския пътъ, трѣбва да прѣминатъ този баиръ, за да дойдатъ задъ Искрецката община въ Годечъ, за да гласоподаватъ. Азъ ще моля г. министра поне по отношение на това, колкото се отнася до Годечката община, да се съгласи съ мнѣнието на комисията да се размѣнятъ Маловската община и Компишката, не отъ други съображения, а само защото е по-близко разстоянието, и ще бжде не срамота, а грѣхъ ще бжде да направимъ тази несправедливостъ.

Колкото се отнася до въпроса, че понеже мойтъ чифликъ се намира въ Недѣлевската секция, та да не би нѣщо да се изгуби, азъ моля да се приеме законопроектътъ, както е. Ние ще отидемъ на 24 км. да гласоподаваме, а пъкъ дѣто е секцията при насъ 8 км., ще се откажемъ. Но по отношение на Компишката община ще го моля да се съгласи да отива и да гласоподава тамъ.

Министъръ А. Людскановъ: Компишката община въ коя секция минава: къмъ втора отъ четвърта?

Е. Начевъ: Къмъ втора.

Министъръ А. Людскановъ: А Голѣмомаловската къмъ четвърта отъ трета, а не отъ четвърта.

Е. Начевъ: Г-да народни прѣдставители! Азъ пакъ повтарямъ, че Компишката община трѣбва непрѣмънно да се приеме да се размѣни съ Маловската община: Маловската община да мине отъ третата секция въ четвъртата, а Компишката община отъ четвъртата секция да се отдѣли и да отиде въ втората секция. Това е единичното, което ще бжде справедливо рѣшение, [и азъ ще моля почитаемото Народно Събрание да се съгласи и да го приеме.

Колкото се отнася до третата секция, да не мислятъ г. г. народнитѣ прѣдставители, че азъ имамъ нѣкакъвъ интересъ, щото секцията непрѣ-

мѣнно да остане въ с. Недѣлище. Нека отиваме пакъ по-далече, на 10—15 км.; нека бѣде секцията въ с. Габертъ, къдѣто е била секцията, и по която три избора сѫ произвеждани. Нека това се направи, и да не мислятъ нѣкои, че дѣйствително азъ съмъ ималъ нѣкакъвъ интересъ, че ще бѣде секцията тамъ. Менѣ ми се струва, че това е смѣшно да го иматъ за аргументъ и да мислятъ, че не трѣбва да бѣде секцията въ Недѣлишката община, защото съмъ билъ оттамъ. Азъ мисля, че всички прѣдставители, каквито сѫ почти повечето, иматъ секции въ своитѣ села и въ своитѣ градове. Така щото, този аргументъ на г. министра е свършено слабъ и азъ ще ви моля да се позовете на основание на километрическитѣ разстояния на картата; ще моля г. Д-ръ Моллова, който е минавалъ прѣзъ нашия Бурелъ, който е дохождалъ заедно съ мене да агитира, да обясни прѣдъ Събранието възможно ли е, щото това цѣлото дере да излѣзе отдолу и да отиде въ Драгоманъ да гласоподава. Азъ ще го моля, не въ името на партизанството, но въ името на човѣщината — и той познава тѣзи мѣста — да излѣзе да каже на г. Министра на Вжтрѣшнитѣ Работи: вѣрно ли е това, което азъ казвамъ, или не. Ако е вѣрно — добръ, да го приеме; ако не е вѣрно, нека каже, че не е вѣрно, азъ съмъ съгласенъ. Защото азъ ви казахъ и по-рано, че съ насъ правѣха и други режими тѣзи несправедливости, но прѣвъ нѣтъ о Брѣзничката скала главата си чукнаха и я строшиха. Ние ще прѣнесемъ и това ваше рѣшение.

С. Ицковъ: Голѣма дума!

Е. Начевъ: Не е голѣма дума, но оттамъ се заклати режимътъ имъ.

Понеже г. министърътъ съ едната частъ се съгласи, азъ ще направя прѣдложение и по него нѣма да говоря. Но ще моля г. Д-ръ Моллова, понеже г. Министърътъ на Вжтрѣшнитѣ Работи не е прѣминавалъ прѣзъ тази кутловина — знамъ положително, защото ако прѣмине, при мене ще се отбие — и не е изучилъ въпроса, не знае положението въ сѣщностъ, но г. Д-ръ Молловъ, който познава това дере — Бурелска кутловина се нарича, — което има три общини и всичкитѣ тия общини ще дойдатъ да гласоподаватъ въ с. Драгоманъ, нѣма нито едно село насамъ — това е единъ фактъ положителенъ, нека се забѣлѣжи въ протокола, — затова моля г. Д-ръ Моллова да каже: вѣрно ли е това, или не.

Понеже г. министърътъ се съгласява за втората частъ, ще дамъ своето прѣдложение.

Министъръ А. Людскановъ: Азъ съжалявамъ, че моля добъръ приятелъ г. Емануилъ Начевъ ми вмѣнява въ вина, че съмъ станалъ партизанинъ по този членъ. Ние сме на чл. 50 отъ проекта — а той има 71 члена, значи повече отъ $\frac{2}{3}$ минахме, и той видѣ какво поведение държахъ

досега. Видѣ ми се странно, дѣто г. Емануилъ Начевъ е успѣлъ въ комисията да направи шестъ измѣнения, а не едно. Азъ самъ признавамъ за Компишката община. И понеже сега пакъ направихъ повторна справка и се оказа, че е вѣрно, съгласявамъ се, щото Компишката община отъ четвъртата секция да мине въ втората, а Голѣмаловската — отъ третата въ четвъртата. Това е основателно искане; но другитѣ негови искания не мога да приема.

Азъ заявявамъ повторно, въ тоя законопроектъ нѣма никакъвъ *parti pris*; никаква прѣвзета идея не ме ръководи, нито се явявамъ да защищавамъ режима на либералитѣ. Ние даже мислимъ, че доста причини сѫ легнали въ тѣхното основание, за да направятъ това размѣстване. Обаче нашитѣ изучавания се основаватъ на рѣшенията на сѣдилищата. Не сме ние, които опрѣдѣлихме секциитѣ за изборитѣ, а бѣха сѣдилищата споредъ закона. Тогава имаха възможностъ заинтересованитѣ лица да прѣдставятъ своитѣ възражения.

Да не говоря повече, като отблъсвамъ твърдението на нѣкои, които казватъ, че сме правили политика — това не е моето намѣрение, отъ тоя законопроектъ азъ не желая да правя политика. За да му покажа, че имаме примирителенъ духъ, ще му кажа, че — азъ зная отчасти тия села, — понеже е право неговото искане, азъ се съгласявамъ за Компишката община, но само за нея отъ неговото прѣдложение; Компишката община да мине отъ четвърта въ втора секция, а Голѣмаловската отъ трета да прѣмине въ четвърта секция, и моля така да се гласува.

Прѣседателствующъ А. Франгя: Понеже народнитѣ прѣдставители чуха прѣдложението, направено отъ г. Начева и прието отъ г. министра само единото, обаче, докато г. Начевъ го напише, азъ ще положа на гласуване прѣдложението, тѣй както г. министърътъ има добрината да го изложи.

Е. Начевъ: Ще стане една грѣшка. Искамъ да поправа г. министра, че центърътъ като се измѣни, трѣбва да бѣде с. Долни-Криводолъ, вмѣсто Смиловци. Само центърътъ да се измѣни.

Докладчикъ С. Вурмовъ: Значи, ние приехме Долни-Криводолъ, а Вие искате Смиловци.

Е. Начевъ: Не, пакъ Долни-Криводолъ да остане.

Министъръ А. Людскановъ: Напишете прѣдложението. Видите колко е мѣчно така да се размѣнятъ секциитѣ.

Прѣседателствующъ А. Франгя: Г-нъ Начевъ, направѣте Вашето прѣдложение, за да не стане погрѣшка. (Слѣдъ малко.)

Има едно прѣдложение направено отъ г. Емануила Начевъ. Той прави слѣдующитѣ измѣнения: Компишката община да мине отъ четвърта въ втора секция,

съ центъръ Долни-Криводолъ, а Голѣмомаловската — отъ трета въ четвърта секция.

Министъръ А. Людскановъ : Приемамъ го.

Прѣдседателствующъ А. Франгя : Това прѣдложение се приема и отъ г. министра.

Моля г. г. народнитѣ прѣдставители, които приематъ това прѣдложение, да вдигнатъ рѣка. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Полагамъ на гласуване чл. 52, заедно съ сега приетото прѣдложение, и моля г. г. народнитѣ прѣдставители, които приематъ чл. 52, да вдигнатъ рѣка. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Докладчикъ С. Вурмовъ : (Чете.)

„Чл. 53. Борисовградската околия се раздѣли на три секции: *първа секция, съ центъръ гр. Борисовградъ*, състои отъ общинитѣ: Вадарлийска, Борисовградска, Дервентска, Долнодерекъйска, Караджаловска, Скобелевска, Татаревска и Юртчийска; *втора секция, съ центъръ с. Дипсизъ-гьолъ*, състои отъ общинитѣ: Бодровска, Буковска, Дипсизъ-гьолска, Каялийска, Козлушка, Мюселымска и Читашка; *трета секция, съ центъръ с. Караджиларъ*, състои отъ общинитѣ: Ирилеска, Карааланска, Караджиларска, Кетенлишка, Козбунарска, Новаковска, Тополовска и Ючепенска.“

Комисията прие само това измѣнение: общината Козбунарска отъ третата минава въ първата секции

Прѣдседателствующъ А. Франгя : Които приематъ чл. 53, да вдигнатъ рѣка. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Докладчикъ С. Вурмовъ : (Чете.)

„Чл. 54. Казанлъжката околия се раздѣли на шестъ секции: *първа секция*, състои отъ Казанлъжката община; *втора секция, съ центъръ гр. Казанлъкъ*, състои отъ с. Салтъково и общинитѣ: Енинска, Къзжлагачдеренска, Орозовска, Хасепска, Шейновска и Шипченска; *трета секция, съ центъръ с. Търниченъ*, състои отъ общинитѣ: Александровска, Борисовска, Габаревска, Голѣмоселска, Доймушларска, Турийска и Търниченска; *четвърта секция, съ центъръ с. Сахране-долно*, състои отъ общинитѣ: Бахаслийска, Бичерлийска, Горносахранска, Долносахранска, Карагитлийска, Павелска, Секеречевска, Симитлерска, Скобелевска и Химитлийска; *пета секция, съ центъръ с. Черганово*, състои отъ общинитѣ: Ашиклийска, Горногюсовска, Мъглижка, Овошникъ, Ръжинска, Селченска, Туловска и Чергановска; *шеста секция, съ центъръ с. Лаханлийска*, състои отъ общинитѣ: Димовска, Долнософлуларска, Елховска, Козлуджапска, Къплеленска, Лаханлийска, Новомахленска, Сливовска, Чанакчийска и Яйканлийска.“

Комисията прие само това измѣнение: общината Секеречевска отъ четвъртата минава въ втората секция.

Т. Шипковъ : Г-да народни прѣдставители! Вамъ е добръ извѣстно, че избирателното право е основата на конституционното управление, а за да могатъ изборитѣ да изражаватъ пълно народната воля и народния гласъ, ние трѣбва да вземемъ всички мѣрки да охранимъ изборното право и обезпечимъ неговата свобода. Настоящиятъ избирателенъ законъ е несъмнено една голѣма крачка напредъ. Съ окончателното опрѣдѣление по законенъ редъ на избирателнитѣ секции и съ разпрѣдѣлението имъ по начинъ, който дава възможностъ на по-голѣмо число избиратели да упражнятъ изборното си право, наистина се прави една крачка напредъ, защото изборното право на гражданитѣ се прѣдхранява отъ онова произволно промѣняване на секциитѣ, което правеше невъзможно гласоподаването на хиляди избиратели. Азъ скърбя само, че секциитѣ не сж повече отколкото самиятъ законъ ги прѣдвизда. Споредъ мене щѣше да бѣде много похубаво, вмѣсто да имаме една секция за всѣки 10.000 души, да имаме двѣ секции; така щото, да имаме поне една секция на всѣки 5.000 души население. Слѣдъ врѣме, когато достигнемъ до пълно съзнание, ние безъ друго ще бѣдемъ заставени, волею-неволею, да видоизмѣнимъ закона така, щото всѣка община да съставлява отдѣлна секция. Ако вземете настоящия законопроектъ, за Казанлъжката околия вие ще видите, че той прѣдвизда двѣ секции въ гр. Казанлъкъ. Ако вземете картата и изучите мѣстоположението на Казанлъкъ, вие ще видите, че Казанлъкъ е поставенъ тъкмо въ срѣдата на околията, тамъ дѣто разстоянието между Балкана и Срѣдна-гора е най-голѣмо. Прочее, не се постига цѣльта, която се гони съ законопроекта, като се опрѣдѣли въ града една втора секция, и то изключително за села, които сж на разстояние 12—13—15 км. Нека самиятъ градъ Казанлъкъ, който има едно население близо 11.500 съ избиратели повече отъ 2.900, образува само една своя градска секция за своитѣ избиратели граждани. Не ми се вижда да е желателно и практично да заставяме 7—8 села на едно разстояние 10—12 км. да дохождатъ въ града да упражнятъ своето избирателно право. Водимъ отъ тѣзи начала, които изказахъ, а така сжщо и отъ началата положени въ основата на избирателния законъ, именно избирателнитѣ секции по възможностъ да иматъ приблизително еднакво число избиратели и, второ, да се гледа, щото избирателитѣ да пактуватъ колкото е възможно по-малко, азъ желая да направя едно малко измѣнение въ разпрѣдѣлението на секциитѣ въ Казанлъжката околия и вѣрвамъ, че г. докладчикътъ и г. министърътъ, а тъй сжщо и народнитѣ прѣдставители отъ дѣсницата и отъ лѣвицата ще бждатъ добри да се съгласятъ съ това мое прѣдложение. Прѣдложението, което имамъ да направя, се състои въ това: въ гр. Казанлъкъ да има само една секция и тази секция да обгръща само избирателитѣ на гр. Казанлъкъ и прибавенитѣ къмъ Казанлъжката община избиратели отъ с. Салтъ-

ково, което е присъединено на Казанлъжката община, а втората градска секция, която въ законопроекта обгръща общинитѣ: Салтъковска, Епинска, Къзжлагачдеренска, Орозовска, Хасенска, Шейновска и Шипченска, да се прѣмѣсти въ с. Секеречево. Който види картата на Казанлъжката околия, ще види наведнажѣ, че с. Секеречево е поставено на сѣверъ отъ Казанлъкъ и е тѣкмо въ центра на 5-6 села съ едно население отъ 10.256 души и съ избиратели отъ 2.551 души.

Едвамъ е желателно, когато въ самия градъ Казанлъкъ имаме повече отъ 2.900 избиратели, да докарваме още други избиратели повече отъ 2.700, за да дохождатъ тамъ да гласоподаватъ. Наѣрно, ние ще дадемъ много по-голямъ възможностъ на по-голямъ число избиратели отъ тѣзи села да упражнятъ изборното си право, ако имъ дадемъ за секция с. Секеречево. Нали тази е главната цѣль на законопроекта? Всѣки единъ отъ насъ не може да се не движи отъ тѣзи начала и самата карта на Казанлъжката околия ни сочи, че най-централното село за втората секция, обгръщающа селата: Ёнина, Секеречево, Хасѣтъ, Горно-Гюсово, Химитлий, Шейново и Шипка, е с. Секеречево. Третата секция, съ центъръ с. Търничени, да си остане както е въ законопроекта. Четвъртата секция когато остава тѣй, както е въ законопроекта, прибавятъ се къмъ нея двѣ нови села, които се числятъ на втората секция, споредъ законопроекта, за да може да се економиса и на тѣхнитѣ избиратели едно разстояние отъ 2-3 км. А за петата секция азъ прѣдлагамъ да си остане пакъ така, както е, само съ туй малко измѣнение, селата Гюсово, Горно, Срѣдно и Долно, да се отнематъ отъ тази секция и да се прѣхвърлятъ въ втората секция. Шестата секция да остане както въ законопроекта. Всичкото сжцествено измѣнение, което прѣдлагамъ, както виждате, е гр. Казанлъкъ да има само една секция, а втората градска секция да се отнеме отъ Казанлъкъ и да се прѣмѣсти въ с. Секеречево, за да може по този начинъ да се даде възможностъ на села като Шипка, съ избиратели повече отъ 579 души, да не пътуватъ по 13 км., а да пътуватъ само 3-4 км. Ако направимъ това измѣнение, ние безъ друго ще направимъ едно добро на избирателитѣ отъ втората секция. Надѣвамъ се, че всички ще бждетѣ съгласни съ това мое прѣдложение.

Докладчикъ С. Вурмовъ: Азъ бихъ приелъ това прѣдложение и считамъ, че да се тури на втора секция центъръ с. Секеречево е най-право, защото азъ познавамъ мѣстността. Но само едно въпросъ: не е ли по-добъръ с. Шейново да се тури за секция? Шипка е по-близо, на половина пътъ, има 2 249 жители, въротно тѣ прѣдставляватъ около 800 избиратели, а Шейново е далечъ само 3 или 4 км. Само тѣзи двѣ села: Къзжлагачдере и Орозово сж малко по-далечъ, но тѣ могатъ да минатъ въ Казанлъкъ, защото първата секция има по-малко жители отъ втората. Ако г. Шипковъ

приема това измѣнение, само за да бжде въ едно прѣдложение, селата Къзжлагачдере и Орозово да минатъ въ първата секция.

А. Геневъ: Г-да народни прѣдставители! Азъ не бихъ говорилъ по този проектъ, ако бѣше останалъ така, както бѣше прѣдложенъ проектътъ. Ще кажа само нѣколко думи относително Чергановската секция, която, споредъ мене, би трѣбвало да бжде прѣмѣстена въ Мъглижъ, защото с. Черганово е едно малко село, което по числеността си стои три пѣти по-долу отъ с. Мъглижъ, и разстоянието между двѣтѣ села е свършено малко. Черганово е село съ 121 къщи, а пѣкъ Мъглижъ е съ 707 къщи. Жителитѣ на с. Мъглижъ сж 3.816, а жителитѣ на Черганово сж само 600. А пѣкъ съгласно чл. 52, ал. 2, буква в, би трѣбвало всѣки пътъ да се прѣдпочитатъ секциитѣ да бждатъ поставени въ по-голямъ села и по-многолюдни. Но може да ми се възрази, че, ако отъ Черганово се прѣмѣсти секцията въ Мъглижъ, ще се направи, че тѣзи села, които стоятъ по-близо до Черганово, ще пътуватъ повече. Азъ съмъ направилъ едно изчисление на километрическото разстояние между Мъглижъ и Черганово и между всички села, които трѣбва да гласоподаватъ сега въ Мъглижъ, и ще се види, че разликата е съвсѣмъ малка и че съ сжщата тая разлика само 1-2 села ще увеличатъ пътуването си съ 2-3 км., а други, които сж въ балкана и които сж принудени да отиватъ въ Чергановската секция, ще пътуватъ тѣкмо 20 км. Напр., между Мъглижъ и Черганово има 2½ км., между Ашиклий и Черганово 9 км., между Ръженъ и Черганово 9 км., между Черганово и Овощница 12 км., между Гюсово и Черганово 12 км., между Черганово и Селци съ други малки общини, въ които влизатъ Борушица, Бѣзарито, Чифликъ и Александрово, има тѣкмо 20 км. разстояние отъ Черганово. Между Емишлери и Мъглижъ има 7½ км. — увеличава се съ 4 км. между самото Черганово и Мъглижъ, т. е. емишлерци ще пътуватъ 5 км. повече. Между Ашиклий и Мъглижъ има 11½ км., когато споредъ старото разпрѣдѣление между Черганово и Ашиклий има 9 км.; тѣй че има една разлика само отъ 2 км. Между Мъглижъ и Рѣжина тоже е 11½ км.; тоже разликата е 2 км. Между Мъглижъ и Тулово споредъ проекта сж 6½ км., а ако се прѣмѣсти секцията въ Мъглижъ, ще се намали съ 2 км. Между Мъглижъ и Гюсово разстоянието е 10 км., а пѣкъ между Черганово и Гюсово — 12½ км. Между Мъглижъ и Селци разстоянието е 11½ км., а между Черганово и Селци е 20 км., слѣдователно между Селци и Мъглижъ разстоянието се намалява тѣкмо на 9 км. И менъ ми се струва, г-да народни прѣдставители, че ще да направимъ най-голямъ справедливостъ, ако на тѣзи именно села, на Селци и другитѣ общини, намалимъ пѣти, защото сж въ балкански мѣста и пътуватъ по пътеки, а ще имъ намалимъ разстоянието, ако прѣмѣстимъ центра въ Мъглижъ, съ 9 км.

Независимо отъ това, с. Ръжина, както и с. Ашик-лий, които стоятъ задъ р. Тунджа, често пѣти по причини на наводнения, на голѣми води, сж принудени, както ако бѣше секцията въ Черганово, така сжко ако се прѣмѣсти въ Мъглижъ, често пѣти, казвамъ, сж принудени да заобикалятъ около $6\frac{1}{2}$ км., за да минатъ прѣзъ моста, който се намира при Чанакчийскитѣ бани; слѣдователно, пѣтътъ ще се намали съ 3-4 км., ако по сжкия пѣтъ отиватъ за Мъглижъ.

Г-да народни прѣдставители! Азъ мисли, че мотивитѣ, които ви прѣдставихъ, сж доста сериозни и ми се струва, че вие ще се съгласите съ менъ, щото секцията не прѣмѣнно да бѣде прѣмѣстена отъ Черганово въ Мъглижъ затуй, защото казахъ, че тѣй му прилича и тѣй ще изпѣлимъ както духа, тѣй и искането на избирателния законъ, именно пунктъ б на чл. 52, т. е. ще бѣде прѣнесена секцията въ село, което е несравнено по-голѣмо отъ Черганово, което има 707 къщи, а Черганово, както ви казахъ, има 121; което има население 3.816, близо 4.000 души, а другото — само 600. Независимо отъ това, въ Мъглижъ удобствата сж по-голѣми, има добро училище, мѣсто много по-годно за да се произвежда изборъ, когато въ Черганово тии удобства нѣма, липсватъ.

Сега искамъ да кажа 2-3 думи и за искането на г. Шипкова, нашиятъ любезенъ другаръ. За останалитѣ секции, при всичко че има да се говори, при всичко че имаме резонъ да искаме щото с. Търничени да се прѣмѣсти въ Габарево или въ Александрово, които сж много по-голѣми села и съобщенията сж по-добри, но понеже ще станатъ само едни малки измѣнения, азъ ще гласувамъ за това, което е прокарано въ проекта и което се поддържа отъ комисията. Азъ искамъ да кажа нѣколко думи и по това, което г. Шипковъ каза. Съ искането на г. Шипкова, както се вижда, става цѣло промѣнение: отъ едно село отиватъ въ друго, други села отиватъ на друго мѣсто. Истина, че с. Секеречево, ако бѣде прѣмѣстена втората секция отъ Казанлъкъ въ Секеречево, ще бѣде по-достъпно на тѣзи села, които отстоятъ малко по-далече отъ Казанлъкъ, напр. на с. Шипка, което отстои на $12\frac{1}{2}$ —13 км.; но нека имаме прѣдъ видъ, че с. Енина, което отстои тоже на 11 км., нѣма да пътува по-малко, отколкото ако биха дошли шипчани въ Казанлъкъ: ще пътува еднакво, защото се намира въ сжщото направление, въ каквото и Шипка, по само че по-далече отъ Казанлъкъ. Значи, ще дадемъ възможностъ само на Шипка и на Шейново да пътуватъ по-малко, когато на енинци ще дадемъ сжщата невъзможностъ, каквато бихме дали и на шипченици, ако би останало разпрѣдѣлението тѣй, както е въ проекта.

Обаче, има още едно съображение, г-да, и то е туй, че ако остане първата секция въ Казанлъкъ, както г. Шипковъ иска, ще трѣбва да дойдатъ да гласоподаватъ селата: Къзълъ-агачъ-дере, Армаганово и Орозово, които сж тоже на такова разстояние отъ Казанлъкъ, на каквото е и Шипка;

напр. Къзълъ-агачъ-дере е далече 13 км., Орозово е задъ р. Тунджа и е по-близо, Армаганово е тоже задъ р. Тунджа. Сега, съ туй какво ще направимъ? Ще увеличимъ избирателитѣ въ първата секция, а ще ги намалимъ въ втората секция, като я пратимъ въ с. Секеречево.

Забравихъ да ви кажа, г-да прѣдставители, че с. Секеречево е прѣди всичко малко село, което не отговори на условията за центъръ на една избирателна секция. То е, може да се каже, турско село, сега се пѣлни съ българи, които идатъ отъ горѣ отъ балкана, по числото на българитѣ, ми се чини, е сравнително малко. Както и да е, по селото не е удобно за секция. Сега другъ бѣше въпросътъ, ако Секеречево бѣше прѣмѣстено въ с. Шейново, което е по-голѣмо и което и по численостъ на населението си е много по-голѣмо отъ Секеречево. Но, ако, г-да народни прѣдставители, се съгласите тамъ да бѣде центърътъ, то тогава ще прѣмѣнимъ отъ една несправедливостъ въ друга: ще накараме други села, които отстоятъ по-далече отъ това село, да прѣпътуватъ по-голѣми разстояния, а само на с. Шипка ще дадемъ възможностъ да пътува около 4-5 км. по-малко, отколкото би пътувало до Казанлъкъ, ако би пътувало до Секеречево.

По тѣзи съображения, азъ мисли, че както комисията, така сжко и г. министърътъ не би трѣбвало да се съгласяватъ на искането на г. Шипкова, толкова повече че равномерността и числеността на населението, ако биха се тѣй разпрѣдѣлили по секции, ще се изгуби и не ще може да се намѣри шипката. Азъ имамъ прѣдложение за отѣзи секции.

С. Славовъ: Г-да народни прѣдставители! Азъ никога не очаквахъ, че нашиятъ колега г. Шипковъ, ще се спре на тази секция, а съвсѣмъ друго-яче мислѣхъ, че ще се спре на една крайна несправедливостъ, която е извършена.

Прѣди всичко, азъ ще се спра съ нѣколко думи да възразя на г. Шипкова, че не е твърдѣ правъ, дѣто той поддържа, че Секеречево трѣбва да стане центъръ на втората секция, защото селата сж били много по-наблизо. Ако вземемъ, както е сегашното положение, Казанлъкъ за центъръ, ще видите, че Салтъково е на 6 км., Енина — на 6 км., Хасътъ — на $5\frac{1}{2}$ км., Шипка — на 12 км., Орозово — на 11 км., Къзълъ-агачъ-дере — на 12 км. Така че, ако и окръжиятъ сѣдъ е намѣрилъ за добръ втората секция да бѣде въ гр. Казанлъкъ, той е взелъ двѣтъ крайни точки — Казанлъкъ, Орозово и Шипка, а другитѣ села — Хасътъ и Енина, които сж най-голѣми села, сж по-близо.

Сега, имаме друга една грѣшка, която законопроектътъ е пропусналъ и отъ комисията е пропусната. Селото Шейново бѣше по-рано въ втората секция, по Старозагорскитѣ окръженъ сѣдъ съ допълнително опрѣдѣление го отмѣни и го прати въ третата секция, въ с. Търничени. И Секеречево

тамъ отива. А с. Симитлери туриха въ Казанлъжката секция, защото то е на еднакво разстояние до Долно-Сахране, дѣто е центърътъ на четвъртата секция, и до Казанлъкъ. Понеже иматъ споръ голѣмъ, симитлерци казаха: не желаемъ да отидемъ на изборъ въ Долно-Сахране; подадоха заявление до окръжния съдъ и той отиде и остави с. Симитлери да се числи къмъ втората секция въ града. Така щото, въ дадения случай ние трѣбва да имаме прѣдъ видъ и с. Симитлери. Менѣ ми се струва, че г. Шипковъ това обстоятелство нѣма да откаже, защото знае, че въ допълнителнитѣ избори и въ прѣдидишнитѣ, за XI-то Обикновено Народно Събрание, симитлерци гласоподаваха въ Казанлъкъ. Слѣдователно, нито въпросъ може да става и да се спираме тукъ, освѣнъ да приемемъ, както е приела комисията и както е приелъ окръжниятъ съдъ, като прибавимъ и с. Симитлери, понеже тѣ по никой начинъ нѣма да отидатъ да гласоподаватъ въ Долно-Сахране, защото се намиратъ въ лоши отношения по случай на единъ споръ за една гора.

Друго едно, г-да народни прѣдставители. Азъ бихъ поддържалъ това, което поддържа г. Шипковъ: всѣко село да стане секция; но сега при нашето положение, при умствения уровень на нашитѣ избиратели, ние винаги трѣбва да се грижимъ, когато имаме еднакви условия, да прѣдпочитаме за центъръ онова мѣсто, дѣто има повече интеллигентни хора и дѣто населението е по-съзнателно, та да може да става по-правиленъ контролъ и върху изборитѣ. Азъ не мога да си обясня, защо ще отхвърлимъ центра на секцията отъ гр. Казанлъкъ, дѣто ще може да се бди винаги отъ властующитѣ да не ставатъ злоупотрѣбления, и да я прѣмѣстимъ въ село, дѣто могатъ да ставатъ и ставатъ по-много злоупотрѣбления и не може да се упражнява ефикасенъ контролъ. Ето защо само отъ това съображение азъ бихъ поддържалъ, и г. г. народнитѣ прѣдставители, ми се струва, би поддържали, че трѣбва да оставимъ втората секция въ гр. Казанлъкъ. Сега, ако г. министърътъ усвоява прѣдложението на г. Шипкова, за мене е безразлично, но азъ само отъ тази гледна точка бихъ молилъ да се не допуща, защото нѣма съществено интересъ. Напротивъ, ще има по-добъръ контролъ, когато се произвеждатъ изборитѣ въ града.

Сега азъ, г-да народни прѣдставители, ще се спира повече на другата секция, тѣй наречената Чергановска секция. За центъръ на петата секция е избрано с. Черганово. И тамъ ще видите, че е избършена крайна несправедливостъ. Първо, че по население несравнено е по-малко и, второ, по удобства. Мъглижъ прѣдставлява едно население колкото Нова-Загора, близо 5.000 жители, и ако туримъ центра отъ Черганово въ Мъглижъ, въ сжщностъ запазва се сжщото положение по отношение разстоянието, а, напротивъ, улесняваме, даваме възможностъ на 5.000 души избиратели най-интелигентни, на най-доброто село, което прѣд-

ставлява единъ малкъ градецъ, да има възможностъ да се произнася въ изборитѣ. Азъ бихъ молилъ г. министра да се съгласи на това измѣнение, като приеме за центъръ с. Мъглижъ. За това нѣщо моятъ другаръ, г. Геневъ, направи прѣдложение. Азъ нѣма да давамъ прѣдложение и се присъединявамъ къмъ него, съгласенъ съмъ съ него, само не зная г. министърътъ дали ще се съгласи. Ако се съгласи, то ще остане пакъ сжщото положение. Послѣ, г. министърътъ да се съгласи да остане втората секция въ Казанлъкъ и с. Симитлери да отиде къмъ Казанлъкъ, като има прѣдъ видъ, че с. Симитлери нѣма да отива на изборъ въ с. Долно-Сахране.

Това имахъ да кажа.

Т. Шипковъ: Азъ искамъ да направя само нѣколко бѣлѣжки на двамата прѣдговоривши мои колеги; защото тѣхнитѣ твърдения никакъ не съвпадатъ съ фактитѣ. Г-нъ Геневъ базираше своитѣ твърдения на двѣ нѣща. Първо, че ако се приеме моето прѣдложение по разпрѣдѣлението на секциитѣ, нѣма да се даде възможностъ на повече избиратели да гласоподаватъ, и, второ, ако би да се приеме моето прѣдложение, ще заставимъ много отъ избирателитѣ да вървятъ много по-дълъгъ пътъ, отколкото при разпрѣдѣлението, което е направено въ законопроекта.

А. Геневъ: Не всички, нѣкои села само.

Т. Шипковъ: И двѣтѣ тия твърдения не сж прави. Цифритѣ сж най-доброто доказателство. Въ законопроекта разпрѣдѣлението на секциитѣ по население и избиратели е както слѣдва: първата секция — население 10.849, избиратели 2.813; втората секция, съ центъръ Казанлъкъ — население 11.195, избиратели 2.695; третата секция — население 9.941, избиратели 1.924; четвъртата секция — население 9.852, избиратели 2.092; петата секция — население 9.188, избиратели 2.058; шестата секция — население 10.661, избиратели 2.256. Съ измѣнението, което азъ прѣдлагамъ, постига се и по-съразмѣрно и по-законно разпрѣдѣление и съ населението, и съ избирателитѣ. Ето това мое разпрѣдѣление: първата секция, както и въ законопроекта, си остава съ сжщото население, 11.494, а избиратели — 2.942. Тя има най-много население и най-много избиратели. Понеже секцията е въ самия градъ, гражданитѣ иматъ всичката възможностъ да упражнятъ избирателното си право и всичкитѣ 2.900 души да гласоподаватъ въ опрѣдѣленото отъ закона врѣме. Втората секция, съ центъръ Секеречево, ще има население 10.256, а избиратели — 2.551. Съ прѣхвърляването на 2-та секция отъ Казанлъкъ въ с. Секеречево ние даваме на тѣзи избиратели отъ 2.551 души, както виждате, единъ центъръ въ срѣдата на тѣзи 6 села, които образуватъ тази секция. И Шипка, вмѣсто да пътува 13 км., ние ѝ даваме всичко на всичко

4 $\frac{1}{2}$ км. Шейново, вмѣсто да пътува 10 км., ние му даваме всичко на всичко разстояние 3 км. да пътува. Хасътъ, намѣсто да пътува 5 $\frac{1}{2}$ км., ние му даваме да пътува всичко на всичко 3 $\frac{1}{2}$ км. За Бога, туй не е ли подобриѣ? Какъ можете да очаквате, 2,551 души избиратели да отиватъ въ гр. Казанлъкъ, на разстояние 9—10—13—14 км.? Вземѣте напр селото Шишка, което е на края на азбуката, и трѣбва да чака свои редъ за да гласоподаватъ чакъ до вечерята — възможно ли е всичкитѣ избиратели отъ с. Шишка на брой 539 да изгласоподаватъ и да се завърнатъ наврѣме въ селото си? Поради това неудобство за шишченци, затуй шишченскитѣ избиратели не сж ходили никога всички въ града да гласоподаватъ и като всѣкога сж отивали само по 40—50 души. Нарѣдко избиратели отъ Шишка сж дохождали около сто, а почти никога не сж дохождали повече отъ 100.

Относително южнитѣ села на втората Казанлъшка секция, ако разгледате картата, вие ще видите, че и тѣзи села не ги пращаме да отидатъ да гласоподаватъ въ сѣверната частъ на околията, въ втората секция, а тѣ ще отидатъ да гласоподаватъ въ петата секция и по този начинъ и тѣ спѣстиватъ малко разстояние и тази секция добива нужното отъ закона население и избиратели, именно 9,941 души население, а избиратели, — 1,924. Това прави разпрѣдѣлението съобразно съ закона много по-равномѣрно.

Четвъртата секция, Долносахранска, за която е дума и която не се харесва на нѣкои наши приятели, при туй разположение, което азъ правя, тѣй сжщо добива население 10,018 души съ избиратели 2,377.

Сега да дойдемъ до втория въпросъ, който се повдигна особено отъ г. Слави Славовъ, а именно дали с. Черганово трѣбва да бѣде центъръ на секцията за тия села или с. Мъглижъ. Никакъ не е вѣрно туй, което двамата г. г. прѣдговоривши говориха. Ако **би** да рѣшимъ да направимъ с. Мъглижъ за центъръ на тия села, съ изключение на мъглижани повечето отъ избирателитѣ ще трѣбва да взематъ два пъти повече пътъ. Не е вѣрно, че с. Мъглижъ има 5,000 души жители. То има само 3,821 души население, а избирателитѣ му сж всичко на всичко 875. Е добръ, за хатѣра на тия 875 души избиратели желателно ли е ние да заставимъ повече отъ 1,300 души други избиратели да отидатъ да взиматъ 2—3 пъти повече пътъ? Вземѣте напр. с. Ашиклий, което има избиратели 200 души. Ако туримъ секцията въ Мъглижъ, ашиклийци ще трѣбва да пътуватъ близо 15 км., когато сега съ Черганово за центъръ на секцията тѣ пътуватъ всичко на всичко 6 $\frac{1}{2}$ км. Селото Овощникъ, вмѣсто да пътува 10 км., ще пътува само 2 $\frac{1}{2}$ км. Орозовската община, вмѣсто да пътува 14 км., ако я прѣмѣстимъ въ Мъглижъ, сега ще пътува само 6 $\frac{1}{2}$ км. Селото Ръжана, вмѣсто да пътува 19 $\frac{1}{2}$ км., ако е въ Мъглижъ, или 11 $\frac{1}{2}$ км. ако вземе пътъ направо прѣзъ Тунджа, сега, при туй разположение, съ центъръ въ Черганово, ще пътува само 6 км.

С. Славовъ: А Селци?

Т. Шипковъ: А Селци, съ 143 избиратели, ще спечели всичко на всичко само 2 км.

С. Славовъ: 20 км. е.

Т. Шипковъ: Тѣ нѣма да отидатъ въ Мъглижъ, тѣ ще слизатъ отъ другъ пътъ, покрай Моминъ-камѣкъ, и ще отидатъ въ Черганово. Всичкото увеличение, както виждате, е за 140 души избиратели отъ с. Селци.

А. Геневъ: Малко ли е?

Т. Шипковъ: Сега, като се взематъ избирателитѣ на Черганово, като се взематъ избирателитѣ на Ръжана, на Орозово, на Овощникъ, на Ашиклий — всички тѣзи избиратели печелятъ, цомъ като е центърътъ въ Черганово. И самиятъ този фактъ, че въ послѣднитѣ избори съ туй разположение много повече избиратели гласоподаваха тукъ, отколкото при другото разположение, потвърждава най-ясно което азъ твърдя. И мисля, че ще направимъ много голѣма грѣшка, ако се съгласимъ да измѣнимъ центра на петата секция отъ Черганово въ Мъглижъ. И по отношение на тази секция съ центъръ Черганово, както по отношение на втората секция съ центъръ Секеречево, азъ не съмъ се ръководилъ отъ никакви други съображения, освѣнъ отъ началата положени въ основата на избирателния законъ, които сж тѣзи: да се разпрѣдѣлятъ колкото е възможно всичкитѣ избирателни секции на по равно число население и избиратели, и да се опрѣдѣлятъ за центрове на секциитѣ централни пунктове за да пътуватъ избирателитѣ колкото е възможно по-малко. Ами че нали се гони това съ този законопроектъ? Ако вземете цѣлия законопроектъ и видите, че мотивътъ, който ръководи разпрѣдѣлението на секциитѣ, е да има по-малко секции въ градоветѣ, а повече въ селата и секционнитѣ центрове да бѣдатъ въ най-централнитѣ села. И защо се прави това? Нали туй е било гонимата цѣль: градоветѣ да не бѣдатъ всичко, а да се оставятъ селата, $\frac{5}{6}$ отъ самия народъ, да упражняватъ колкото е възможно по-свободно своето избирателно право? Е добръ, какъ ще могатъ да направятъ това селата? Като отидатъ въ градоветѣ или въ селата? Безспорно е, че селанитѣ сж свободни и по у дома си, когато сж въ село на изборъ, отколкото когато сж въ града. Това е неоспоримъ фактъ. И вие ще видите това въ цѣлия законопроектъ отъ разположението на секциитѣ. И г. министърътъ, и тѣзи, които сж го съставили, гледали сж по възможностъ да намалятъ секциитѣ въ градоветѣ и да оставятъ въ всѣки градъ, тамъ дѣто е било практично, само по една секция. Това е, което гони моето прѣдложение, и азъ се чудя, какъ то може да повдигне незадоволството на моитѣ колеги отъ Казанлъкъ. Моето единствено желание е било, ръководимъ отъ началата на избирателния

законъ, да се даде на всички избиратели отъ Казанлъжката околия всичката възможностъ да упражняватъ свободно своето изборително право и по възможности да се излагатъ на най-малко нѣтъ при упражнението на изборителното си право.

Прѣдседателствующъ А. Франгя: Г-нъ Славовъ има думата. Моля, г-нъ Славовъ, бѣдѣте по-късъ.

С. Славовъ: Азъ рѣдко говори, затова не търпи да ми правите бѣлѣжка. Азъ най-малко взимамъ думата.

Прѣдседателствующъ А. Франгя: Г-да, г. Славовъ не търпи бѣлѣжки и затуй не трѣбва да го прѣжсвате.

С. Славовъ: Азъ съжалявамъ, че г. прѣдседателствующиятъ е толкова нервозенъ.

Д. Яблански: (Къмъ г. прѣдседателствующия.) Нѣмате право да правите такива бѣлѣжки!

Прѣдседателствующъ А. Франгя: Г-нъ Яблански, Вие не знаете правилника. Трѣбва да искате думата и тогава да говорите.

Д. Яблански: Вие не знаете правилника!

Прѣдседателствующъ А. Франгя: Цяла Ви бѣлѣжка, че говорите безъ да сте взели думата, и ако повтаряте, ще искамъ да се забѣлѣжи въ протокола.

Д. Яблански: Направѣте бѣлѣжка. Искамъ думата.

Прѣдседателствующъ А. Франгя: Азъ пази вашия правилникъ и, ако трѣбва да пазимъ редъ, трѣбва всички да го уважаваме.

С. Славовъ: Г-да народни прѣдставители! Най-малко желание имахъ да ви занимавамъ съ този въпросъ. Азъ искахъ да ви изтъкна факта, че тамъ бѣше г. Шипковъ когато се разгледва това разпрѣдѣление въ комисията, питахме г. Шипкова и той се съгласи съ това разпрѣдѣление. Азъ още тогава казахъ, че тукъ има грѣшка и тѣ казаха, че между насъ е разрѣшенъ въпросътъ. Г-нъ Шипковъ не възстана тамъ, а сега възстава. За голѣмо очудване, азъ се чудя защо възстава г. Шипковъ за Мъглижъ, едно село, което има 3.821 жители, както той твърди едно интеллигентно население, дѣто с. с. Селци, Горно и Долно-Гусово сж на 17 км. до Черганово, а инакъ ще бѣдатъ на 10 км., ако приемемъ Мъглижъ за секция. Защо да не прѣдпочтемъ селото Мъглижъ? Азъ казвамъ, че ако г. министърътъ иска да усвои това разпрѣдѣление, добръ, азъ не държа на своето. Азъ си избирамъ само дълга. Азъ казвамъ, че при разпрѣдѣлението на тия секции, както сж били до-

сега, азъ съмъ дошълъ тукъ и затова нѣмамъ основание да се оплаквамъ отъ това разпрѣдѣление. Азъ не го правя това по партизански съображения, защото казахъ, че при тѣзи секции, тѣй разпрѣдѣлени, азъ дойдохъ тукъ. Но азъ пакъ поддържамъ съображенията, които казахъ и по-рано. Азъ ще кажа на г. Шипкова, че той не е правъ по отношение на Секеречевото, Казанлъжъ и Ашиклий. Азъ казахъ по-рано, че Старозагорскиятъ окръженъ сѣдъ доста добръ е направилъ, дѣто е поставилъ Казанлъжъ за центъръ на общинитѣ: Орозовска, Хасенска, Шейновска и Шипченска, а така сѣщо е добръ направено, дѣто е опрѣдѣлена Секеречевската община отъ четвъртата да минава въ втората секция.

Прѣдседателствующъ А. Франгя: По чл. 54 има двѣ прѣдложения. Първото е отъ Казанлъжскии народенъ прѣдставителъ г. Шипковъ, а второто отъ г. Генева. Г-нъ Шипковъ желае слѣдующето измѣнение: (Чете.) „Прѣдлагамъ чл. 54 да се измѣни така: Казанлъжката околия се раздѣли на шестъ секции, както слѣдва: първа секция, съ центъръ гр. Казанлъжъ, се състои отъ гр. Казанлъжъ и с. Салтъково; втора секция, съ центъръ с. Секеречевото, се състои отъ общинитѣ: Горногусовска, Енинска, Секерчевска, Хасенска, Химитлийска, Шейновска и Шипченска; трета секция, съ центъръ с. Търничени, остава както въ проекта; четвърта секция, съ центъръ с. Сахране-долно, състои отъ общинитѣ: Бахаслийска, Бичерлийска, Горносахранска, Долносахранска, Карагитлийска, Къзъл-агачдеренска, Павелска, Симитлерска и Скобелевска; пета секция, съ центъръ с. Черганово, състои отъ общинитѣ: Ашиклийска, Мъглижъ, Овощишка, Орозовска, Рѣжинска, Селченска, Туловска и Чергановска; шеста секция, съ центъръ с. Лоханлий, да си остане както е въ проекта.“

Коиито приематъ това прѣдложение на г. Шипкова, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Прѣдложението на г. Генева, което гласи: (Чете.) „Петата секция отъ Казанлъжката изборителна околия, съ центъръ с. Мъглижъ, състои отъ селата, както е въ проекта.“ Това прѣдложение остава безпрѣдметно, защото се прие прѣдложението на г. Шипкова какъ да бѣдатъ секциитѣ.

А. Геновъ: Има едно различие въ това. Споредъ реформата на г. Шипкова пакъ остава въ с. Черганово секцията, когато съ сѣщитѣ села, при сѣщия съставъ, се прави прѣдложение, да се направи с. Мъглижъ за центъръ. Тѣй щото това прѣдложение е свършено отдѣлно.

Прѣдседателствующъ А. Франгя: Полагамъ на гласуване прѣдложението на г. Генева — ще ви го прочета, — което е: „Петата секция отъ Казанлъжката изборителна околия, съ центъръ с. Мъглижъ, състои отъ селата, както е въ зако-

нопроекта.“ Моля г. г. народните представители, които приемат това предложение, да вдигнат ръка. (Меншество.) Народното Събрание не приема.

Полагамъ на гласуване чл. 54, както се докладва, заедно съ предложението на г. Шипкова, което се гласува, и моля ония г. г. народни представители, които го приемат, да си вдигнат ръката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Давамъ петъ минути отиди.

(Слѣдъ отиди.)

Прѣседателствующъ А. Франгя: (Звъни.) Засѣданието продължава.

Г-нъ докладчикътъ по чл. 55 има думата.

Докладчикъ С. Вурмовъ: (Чете.)

„Чл. 55. Новозагорската околия се раздѣли на петъ секции: *първа секция, съ центъръ гр. Нова-Загора*, състои отъ общинитъ: Авлиенска, Бозагашка, Дедѣбойска, Енджебойска, Киспитлийска, Майнаслийска, Новозагорска и Торлакмахленска; *втора секция, съ центъръ гр. Нова-Загора*, състои отъ общинитъ: Аглоолска, Бухалийска, Гепджалийска, Гердемска, Енипазлийска, Каджаланска, Каджъбойска, Кортенска, Куруджийска, Омарчевска, Чифлишка, Юренска и Юрлемишка; *трета секция, съ центъръ с. Беши-тепе*, състои отъ общинитъ: Акбунарска, Бештепенска, Богданмахленска, Гюнелимахленска, Караджамуратлийска, Къосемахленска, Старогюнелийска, Химитлийска и Юртчийска; *четвърта секция, съ центъръ с. Дилджилери*, състои отъ общинитъ: Битлиджанска, Голѣмотерфилийска, Дилджилерска, Каялдеренска, Малкотерфилийска, Налбантларска и Шефкуларска; *пета секция, съ центъръ с. Оризари*, състои отъ общинитъ: Алобаска, Атларска, Балабалийска, Банска, Джумалийска, Запалнинска, Козосмодемска, Колунчийска, Копарска, Николаевска, Оризарска, Твърдишка, Терзобаска и Чанакчийска.“

М. Стояновъ: Г-да народни представители! Имамъ да направя едно измѣнение за четвъртата секция: вмѣсто въ общината Дилджилери, да бѣде секцията въ общината Битлиджа, която е центъръ на всички общини. Тия, които ще гласоподаватъ, ще отиватъ по добри пътища и по-право е да бѣде секцията въ с. Битлиджа, защото общината Дилджилери се намира на югъ къмъ границата въ много голѣмо, далечно разстояние: отъ 10—20—22 км. общини ще отиватъ да гласоподаватъ въ нея и ще минаватъ прѣзъ мѣста долини и горични, по които само козитъ могатъ да пътуватъ. Затова въ такова опасно и лошо врѣме прѣзъ тия горични мѣста опасно е избирателитъ да отиватъ да гласоподаватъ. Тѣзи общини сж: Явуздере, Каялдерен, Падзаржикъ. Общината Битлиджа като бѣде секция, пътятъ е друмъ, нѣма горични мѣста, ще вървятъ по друмъ и ще отидатъ половинъ часъ по-рано, отколкото въ с. Дилджилери. Затова азъ моля г. г. народните представители, а тѣй сжщо и г. мини-

стра и г. докладчика, да се съгласятъ да се измѣни секцията: намѣсто въ общината Дилджилери, да бѣде въ общината Битлиджа. Предложение имамъ, което да се гласува.

Прѣседателствующъ А. Франгя: Има ли нѣщо противъ г. докладчикътъ?

Докладчикъ С. Вурмовъ: Нѣмамъ.

Министъръ А. Людскановъ: Дѣйствително, Битлиджа изглежда да е като по на центъръ. Азъ се съгласявамъ.

Прѣседателствующъ А. Франгя: По чл. 55 има едно предложение отъ г. Милана Стояновъ, който желае центърътъ на четвъртата секция да се измѣни отъ с. Дилджилери въ с. Битлиджа, предложение, което се прие отъ г. министъра. Моля г. г. народните представители, които приематъ това предложение, да си вдигнатъ ръката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Полагамъ на гласуване чл. 55 съ измѣнението направено отъ г. Милана Стояновъ, и моля народните представители, които го приематъ, да си вдигнатъ ръката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Докладчикъ С. Вурмовъ: (Чете.) „Чл. 56. Старозагорската избирателна околия, както е приета отъ комисията...“

Министъръ А. Людскановъ: По-напрѣдъ мой проектъ прочетете, че тогазъ на комисията.

Докладчикъ С. Вурмовъ: Добръ. (Чете.)

„Чл. 56. Старозагорската околия се дѣли на двѣ избирателни околии. *Първата избирателна околия* се раздѣли на петъ секции: *първа секция, съ центъръ гр. Стара-Загора*, състои отъ градскитъ квартали: Акарджа, Градински и Полицейски, селата: Айдаплий и Муратлий и общинитъ: Караперлерска и Хрищенска; *втора секция, съ центъръ гр. Стара-Загора*, състои отъ градскитъ квартали: Гебранъ и Новий и общинитъ: Текенска и Хамзатарска; *трета секция, съ центъръ гр. Стара-Загора*, състои отъ градския кварталъ Табахна и общинитъ: Ада-тенска, Ахърска, Баракларска, Змейовска, Казанска, Коленска, Могилска, Новомахленска и Паджкийска; *четвърта секция, съ центъръ с. Джамбазито*, състои отъ общинитъ: Авджибунаджийска, Арнаутска, Ахиевска, Вѣлчевска, Дамбазка, Елховска, Кечилермахленска, Лозенска, Маджерска, Мисилимска, Михайловска, Намукчийска, Светисприловска и Скендерлийска; *пета секция, съ центъръ с. Шамлий*, състои отъ общинитъ: Голѣмодуванджийска, Гюрюджийска, Дълбошка, Караджалийска, Орѣховишка, Хаджаиватлийска, Цараспаруховска, Царьовска, Черковска и Шамлийска. *Втората избирателна околия* се раздѣли на двѣ секции: *първа секция, съ центъръ с. Трънсково*, състои отъ общи-

нитѣ: Азаплийска, Аладжалийска, Арабаджиевска, Боздуванджийска, Карабурунска, Карпусчанска, Кършалийска, Раднемахленска, Сюлмешлийска, Топракхисарска, Трънковска и Шахпазлийска; *втора секция, съ центъръ с. Бюлюджакъ*, състои отъ общинитѣ: Аладаалийска, Бюлюджакъ, Караалийска, Карабунарска, Караманлийска, Клементиновска, Кумдуванджийска, Ключукхасанска, Лефеджийска, Любеновска, Мусачевска, Опанска, Рисимановска и Узунхасанска.“

Комисията прие новъ членъ намѣсто прѣдставения въ проекта. (Чете.)

„Чл. 56. Старозагорската околия се дѣли на двѣ избирателни околии. Първата избирателна околия се раздѣля на четири секции: първа секция, съ центъръ гр. Стара-Загора, състои отъ градскитѣ квартали: Акарджа, Градински и Полицейски и селата: Айдаплий и Муратлий, и общината Змейовска; втора секция, съ центъръ гр. Стара-Загора, състои отъ градскитѣ квартали: Гебранъ, Новий и Табахна и общината Хамзаларска; трета секция, съ центъръ с. Дълбоки, състои отъ общинитѣ: Дълбошка, Коленска, Царьовска, Новомахленска, Орѣховска, Хрищенска и Черковска, и четвърта секция, съ центъръ с. Св. Кирилово, състои отъ общинитѣ: Адатеппенска, Бѣлчевска, Баракларска, Елховска, Караверлерска, Казанска, Лозенска, Панджклийска, Светикириловска и Текенска. Втората избирателна околия се раздѣля на четири секции: първа секция, съ центъръ с. Бюлюджакъ, състои отъ общинитѣ: Аладаалийска, Бюлюджанска, Клементиновска, Кумдуванджийска, Карабунарска, Караманлийска, Караалийска, Лефеджийска, Мусачевска, Опанска и Ключукхасанска; втора секция, съ центъръ с. Караджалий, състои отъ общинитѣ: Голѣмодуванджийска, Гюрелжийска, Караджаалийска, Карпусчанска, Могилска, Раднемахленска, Цараспаруховска, Хаджайватлийска и Шамлийска; трета секция, съ центъръ с. Трънково, състои отъ общинитѣ: Азаплийска, Аладжалийска, Арабаджиевска, Боздуванджийска, Карабурунска, Кършалийска, Любеновска, Рисимановска, Топракхисарска и Трънковска; четвърта секция, съ центъръ с. Скендерлий, състои отъ общинитѣ: Авджикуванджийска, Арнаутска, Ахиевска, Ахърска, Джамбазка, Кечелермахленска, Маджерска, Мисилимска, Михайловска, Намукчийска, Скендерлийска, Сюлмешлийска, Шахпазлийска и Узунхасанска.“

II. Шоповъ: Г-да народни прѣдставители! Азъ не зная отъ какво се е рѣководила комисията, когато е постановила да измѣни съвършено секциитѣ въ Старозагорската околия. Менѣ ми се струва, че такова едно поголовно измѣнение, както е направила комисията, е плодъ на недобро изучаване на въпроса. Доколкото азъ познавамъ Старозагорската околия, тѣзи секции, така разпрѣдѣлени въ комисията, сѣ съвършено неправилни. Секциитѣ, така както сѣ въ проекта, сѣ плодъ на дълги изучавания, защото сѣ събирани свѣдѣния

и много пѣти въ сѣщитѣ секции сѣ произвеждани избори. Та, менѣ ми се струва, ако ние ще приедемъ онова измѣнение, което е направила комисията, ще направимъ една грѣшка, още повече че никога въ Старозагорската околия досега при изборитѣ не е имало оплакване противъ разпрѣдѣлението на секциитѣ, както сѣ били досега. Ето защо ще моля г. г. народнитѣ прѣдставители да се съгласятъ съ прѣдложението, което правя, и ще помоля както г. Министра на Вѣтрѣшнитѣ Работи, така и г. докладчика да се съгласятъ съ моето прѣдложение, щото секциитѣ въ Старозагорската околия да си останатъ така, както сѣ прѣдвидени въ проекта, чл. 56, а не така, както ги е приела комисията, за която цѣль сѣмъ депозиралъ едно прѣдложение.

Министъръ А. Людекановъ: Азъ, както заявихъ и по-прѣди при другъ случай, нѣмахъ честѣта да бъда въ комисията, когато е разглеждала моя законопроектъ, и мотивитѣ, по които сѣ измѣнили моя проектъ, не ми сѣ познати. Заради това бихъ молилъ почитаемото Народно Сѣбрание да приеме моя проектъ, който сѣ таки е основанъ на изучавания въ министерството, а да не приеме измѣненята на цѣлия сѣставъ на тази избирателна околия. Ето защо, безъ да влизамъ въ повече подробности, понеже не ни се даватъ нови свѣдѣния, които да ме убѣдятъ въ правотата на това, което е направила комисията, моля да се приеме моя проектъ, както е.

Прѣдседателствующъ А. Фрагня: Полагамъ на гласуване прѣдложението на г. Шопова по чл. 56. Той прѣдлага секциитѣ въ Старозагорската околия да останатъ както сѣ били първоначално въ проекта, и моля г. г. народнитѣ прѣдставители, които приематъ това прѣдложение, да си вдигнатъ рѣката. (Болшинство.) Народното Сѣбрание приема.

Докладчикъ С. Вурмовъ: (Чете.)

„Чл. 57. Харманлийската околия се раздѣля на шестъ секции: *първа секция, съ центъръ с. Кавакмакле*, състои отъ общинитѣ: Акбашзирска, Алемдерска, Каджкьойска, Кованджиларска, Коваткьойска и Урумкьойска; *втора секция, съ центъръ с. Корашлий*, състои отъ общинитѣ: Бейбунарска, Джефарченска, Каратепенска, Козлуджанска, Корашлийска, Панджклийска и Юнусчанска; *трета секция, съ центъръ гр. Харманлий*, състои отъ общинитѣ: Доситѣвска, Дюдокчелийска, Оваджишка, Сюлеменчевска, Търновска, Харманлийска, Хасърлийска, Шипмановска и Юренджишка; *четвърта секция, съ центъръ с. Хебибчево*, състои отъ общинитѣ: Алвандеренска, Бунаклийска, Бунарчевска, Бѣлишка, Диниклийска, Иаджелийска, Охланлийска, Саранлийска и Хебибчевска; *пета секция, съ центъръ с. Главанъ*, състои отъ общинитѣ: Гердемска, Главанска, Гюдюлерска, Калфакьойска, Кауралапска, Коюнлийска, Минчевска, Салихлерска и Софуларска; *шеста секция, съ центъръ с. Обруслий*, състои отъ общинитѣ

Акчеибрамска, Дръновска, Карапилистка, Обруклийска, Сейменска, Смавлийска и Сурутска.“

Прѣдседателствующъ А. Франгя: Които приематъ чл. 57, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Докладчикъ С. Вурмовъ: (Чете.)

„Чл. 58. Хасковската околия се раздѣля на шестъ секции: *първа секция, съ центъръ гр. Хасково*, състои отъ градскитѣ участъци: Бояреки, Бръгови, Градишки, Каменни, Полянки, Пороини, Ручокъ и Училищни и общинитѣ: Алибейкойска, Гарвановска, Гючурлийска, Златишка и Кюмюрджийска; *втора секция, съ центъръ гр. Хасково*, състои отъ градскитѣ участъци: Боеводски, Джами-джадигъ, Джами-атикъ, Завис, Змийни, Кяхуда-бали, Овчарски, Османъ-факъ, Сарай и Харакчиларъ и общинитѣ: Пашакъойска, Синеджишка и Татаркъойолудеренска; *трета секция, съ центъръ с. Куручешме*, състои отъ общинитѣ: Алмалийска, Бръстовска, Добричка, Идирлийска, Каснаковска, Куручешменска, Семихчанска, Сусамска, Татаркъойлъджанска и Юсузлерска; *четвърта секция, съ центъръ с. Кара-орманъ*, състои отъ общинитѣ: Гердимска, Дуралийска, Караорманска, Каяджишка, Солмаска, Тремезлийска, Узунджовска и Юренджишка; *пета секция, съ центъръ с. Иробасъ*, състои отъ общинитѣ: Геренска, Еллерска, Идебишка, Инджекойска, Иробаска, Саржюртска, Текекъойска, Хасобаска и Чамурлийска; *шеста секция, съ центъръ с. Ески-кюй*, състои отъ общинитѣ: Елехчанска, Ескикойска, Кованлъшка, Мандренска, Мусатлийска, Сарнъчка, Сийпилийска и Юсузкойска.“

Комисията направи слѣдующитѣ измѣнения: общинитѣ Гючурлийска и Златишка отъ първата секция минаватъ въ четвърта секция; общината Дуралийска отъ четвъртата минава въ първата секция; общината Тремезлийска отъ четвърта минава въ пета секция.

Прѣдседателствующъ А. Франгя: Които приематъ чл. 58 съ измѣненията направени отъ комисията, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Докладчикъ С. Вурмовъ: (Чете.)

„Чл. 59. Чирпанската околия се раздѣля на шестъ секции: *първа секция, съ центъръ гр. Чирпанъ*, състои отъ градскитѣ квартали: Кара-ачъ и Караорманъ и общинитѣ: Енищенска, Крушевска, Сюлмешлийска и Чикарджийска; *втора секция, съ центъръ гр. Чирпанъ*, състои отъ градскитѣ квартали: Турски, Хасанъ-факъ и Чардакълъ и общинитѣ: Караорманска, Мурсалковска, Омуровска, и Тюркешлийска; *трета секция, съ центъръ с. Балджиларе*, състои отъ общинитѣ: Алабашевска, Аскжировска, Балджиларска, Голъмодерелийска, Колачевска, Кюселийска, Мисилимска, Сакарлийска, Саджклийска, Сейменска, Скобелевска, Челтикчийска

и Чехларска; *четвърта секция, съ центъръ с. Камфа*, състои отъ общинитѣ: Алагюнска, Бурнусуска, Войникахленска, Горноенишерлийска, Евджилерска, Калфенска, Караджовренска, Конопчийска, Новомахленска, Хаджиоларска и Шекербунарска; *пета секция, съ центъръ с. Чанлий*, състои отъ общинитѣ: Алипашиновска, Делибинлерска, Дерменмахленска, Ешевренска, Икизлерска, Каратерзилерска, Куртбунарска, Саржсмайлска, Чанлийска и Чохлаковска; *шеста секция, съ центъръ с. Мерицлери*, състои отъ общинитѣ: Алтжнчаирска, Гурбетска, Караатлийска, Койматлийска, Кузенска, Кюстюккойска, Марийнска, Мерицлерска, Чикарларска и Чифликмахленска.“

Комисията направи слѣдующитѣ измѣнения: центъръ на трета секция, вмѣсто с. Балджиларе — с. Санджклий; центъръ на четвърта секция, вмѣсто с. Камфа — с. Караджовренъ; общинитѣ Сейменска и Челтикчийска отъ третата секция минаватъ въ втората секция; общинитѣ Бурнусуската и Войникахленската отъ четвъртата минаватъ въ третата секция.

Прѣдседателствующъ А. Франгя: Които приематъ чл. 59 съ измѣненията направени отъ комисията, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Докладчикъ С. Вурмовъ: (Чете.)

„XI. Търновски окръгъ.“

„Чл. 60. Габровската околия се раздѣля на четири секции: *първа секция, съ центъръ гр. Габрово*, състои отъ общинитѣ: Габровска и Трънненска; *втора секция, съ центъръ с. Етъртъ*, състои отъ общинитѣ: Баланска, Бичкийненска, Етърска, Жълтешка, Зеленодръвска, Новомахленска и Тошленска; *трета секция, съ центъръ с. Кончелиитъ*, състои отъ общинитѣ: Боженска, Златарска, Кметовска, Лесичарска, Мичковска, Раховска, Фердинандовска и Ханджешка; *четвърта секция, съ центъръ с. Поповци*, състои отъ общинитѣ: Арменска, Враниловска, Гарванска, Калбашка, Козеришка, Козирошка и Поповска.“

Комисията направи слѣдующето измѣнение: центъръ на втората секция, вмѣсто с. Етъртъ, се опрѣдѣли гр. Габрово.

Прѣдседателствующъ А. Франгя: Които приематъ чл. 60 съ измѣнението направено отъ комисията, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Докладчикъ С. Вурмовъ: (Чете.)

„Чл. 61. Горноорѣховската околия се раздѣля на седемъ секции: *първа секция, съ центъръ гр. Горно-Орѣховица*, състои отъ общинитѣ: Арбанаска, Горноорѣховска и Долноорѣховска; *втора секция, съ центъръ с. Драганово*, състои отъ общинитѣ: Влашишка, Горскогорнотрембешка, Горскодолнотрембешка, Драгановска, Лефеджийска и Писаревска; *трета секция, съ центъръ гр. Лѣсковецъ*, състои отъ общинитѣ: Добриджлска, Козаревска и Лѣковска; *четвърта секция,*

съ центъръ с. Поликрайще, състои отъ общинитѣ: Калтинска, Крушевска, Мургазлийска, Поликрайщенска, Сергювска, Темниска и Цигановска; *пета секция, съ центъръ с. Сейди-кьой*, състои отъ общинитѣ: Ердованлийска, Карамска, Карахасанска, Обчиларска, Сейдикьойска и Сушишка; *шеста секция, съ центъръ с. Кесарово*, състои отъ общинитѣ: Горсконовоселска, Джулюнишка, Инджекьойска, Кесаровска, Клементинска, Козлубишка, Мариялуизинска, Тантурска и Юруклерска; *седма секция, съ центъръ с. Кралъ-бунаръ*, състои отъ общинитѣ: Асѣнговска, Горскоасѣнговска, Кралбунарска, Паша-кьойска, Стражишка и Чаирска.“

Прѣседателствующъ А. Франгя: Които приематъ чл. 61, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Докладчикъ С. Вурмовъ: (Чете.)

„Чл. 62. Дрѣновската околия се раздѣля на три секции: *първа секция, съ центъръ гр. Дрѣново*, състои отъ гр. Дрѣново съ присъединенитѣ къмъ него колиби: Кръвча, Марча и Муца и Дрѣновския мѣнастиръ и отъ общинитѣ: Ганчовска, Гешанска, Гостилипска, Каломенска, Катранджийска, Каяджишка и Косаркипска; *втора секция, съ центъръ с. Радовци*, състои отъ общинитѣ: Вучуковска, Вѣличенска, Габровска, Игнатовска, Караджовска, Пършовска, Скорчанска и Черновръшка; *трета секция, съ центъръ гр. Тръвна*, състои отъ общинитѣ: Бахрешка, Дишколска, Егчовска, Нейковска, Раданска, Селскорѣшка, Станчовханска и Тръвненска.“

Прѣседателствующъ А. Франгя: Които приематъ чл. 62, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Докладчикъ С. Вурмовъ: (Чете.)

„Чл. 63. Еленската околия се раздѣля на четири секции: *първа секция, съ центъръ гр. Елена*, състои отъ общинитѣ: Еленска, Марянска, Разпоповска, Срѣдноколибарска, Шилковска и Яковска; *втора секция, съ центъръ с. Златарица*, състои отъ общинитѣ: Блъсковска, Дедебалска, Доспатлийска, Златаришка, Капиновска и Минденска; *трета секция, съ центъръ с. Константинъ*, състои отъ общинитѣ: Бебровска, Кишиловска, Константинска, Старорѣшка, Стеврешка и Туркоклийска; *четвърта секция, съ центъръ с. Буйновци*, състои отъ общинитѣ: Буйновска, Драгийска, Дрѣнтска, Костелска, Лазарска, Мийковска, Палишка, Руховска и Тодовска.“

Комисията, вмѣсто този членъ, прие слѣдующия: (Чете.) „Чл. 63. Еленската околия се раздѣля на петъ секции: първа секция, съ центъръ гр. Елена, състои отъ общинитѣ: Еленска, Разпоповска, Срѣдноколибарска, Блъсковска, Шилковска и Яковска; втора секция, съ центъръ с. Буйновци, състои отъ общинитѣ: Буйновска, Драгиевска, Дрѣнтска, Лазарска, Мийковска и Тодовска; трета секция, съ

центъръ с. Беброво, състои отъ общинитѣ: Бебровска, Доспатлийска, Константинска, Костелска, Палишка, Марянска и Духовска; четвърта секция, съ центъръ с. Кишилово, състои отъ общинитѣ: Кишиловска, Старорѣшка, Стеврешка и Туркоклийска; пета секция, съ центъръ с. Златарица, състои отъ общинитѣ: Златаришка, Капиновска, Минденска и Дедебалска.“

Д-ръ Д. Молловъ: Г-да народни прѣдставители! Комисията, наистина, като разглеждаше законопроекта, раздѣли Еленската околия на петъ секции, но това стана по една грѣшка въ събирателното число на жителитѣ. Оказа се, че числото не достига 800, за да има тѣзи секции; а естественитѣ условия на самата околия сж такива, че би трѣбвало да се раздѣли на петъ секции. Значи, въпрѣки закона, би трѣбвало да се раздѣли. Затуй смѣтамъ да си остане раздѣлена пакъ на четири секции: първо, като се измѣни центърътъ на едната секция и се присъединятъ къмъ нея други общини, както е разпрѣдѣлението въ законопроекта, които отиватъ много надалечъ и има естествени прѣпятствия: планини и рѣки. Прѣдложението, което прави е слѣдующето: (Чете.)

„Еленската избирателна околия се дѣли на четири секции: първа, съ центъръ гр. Елена, състои отъ общинитѣ: Еленска, Марянска, Руховска, Разпоповска, Срѣдноколибарска, Яковска, Шилковска и Блъсковска; втора, съ центъръ с. Беброво, състои отъ общинитѣ: Бебровска, Константинска, Полишка, Кишиловска, Старорѣшка, Стеврешка, Туркоклийска и Доспатлийска; трета, Буйновска, съ центъръ с. Буйновци, състои отъ общинитѣ: Буйновска, Драгийска, Дрѣнтска, Костелска, Лазарска, Мийковска и Тодовска; четвърта, съ центъръ с. Златарица, състои отъ общинитѣ: Златаришка, Минденска, Капиновска и Дедебалска.“ Тази секция е по-малка отъ другитѣ секции, но нѣма какво да се направи, защото сж прѣзъ планини и другитѣ села се падатъ много надалечъ. Така щото, естествениятъ центъръ е с. Златарица.

Н. Мушановъ: Само центърътъ на секцията ли измѣнявате?

Д-ръ Д. Молловъ: Да, и нѣколко общини — двѣ общини присъединявамъ къмъ тази секция, отъ които по-напрѣдъ едната община бѣше къмъ с. Златарица и трѣбваше да мине прѣзъ планини.

Н. Мушановъ: Кое село е то?

Д-ръ Д. Молловъ: То е общината Доспатлийска.

И. Веселиновъ: Г-нъ докторе! Къмъ Бучино е по-напрѣжка.

Прѣседателствующъ А. Франгя: Моля ви се, г-да, за минали работи недѣйте говори! Работата за Бучино мина по-напрѣдъ.

Х. Вакаловъ: Г-да народни прѣдставители! Като имамъ прѣдъ видъ, че разпрѣдѣлението околнитѣ на избирателни секции се прави за улеснение на населението: като имамъ прѣдъ видъ тѣй сѣщо, че означенитѣ тукъ общини, които се опрѣдѣлятъ да гласоподаватъ въ с. Константинъ, сѣ много по-близо до това село, отколкото до новия центъръ, който се опрѣдѣля, селото Беброво; и като имамъ прѣдъ видъ, че отъ учрѣждаването на секциитѣ и досега изборитѣ сѣ се произвеждали въ селото Константинъ, азъ моля г. г. народнитѣ прѣдставители да се съгласятъ да се остави третата секция отъ Еленската избирателна околия пакъ въ селото Константинъ, както е било досега, и за това прави прѣдложение, което ще дамъ на прѣдседателството, съ слѣдующето съдържание: (Чете.) „Третата избирателна секция въ Еленската околия да си остане въ с. Константинъ.“

Д-ръ Д. Молловъ: Вѣроятно, г. Вакаловъ нѣма прѣдъ себе си километрическото разстояние на общинитѣ една отъ друга; а пъкъ азъ го имамъ. И азъ го бихъ молилъ да покаже, защо той казва че е по-далечъ. Кое е по-далечъ, азъ не мога да разбера. Че било Константинъ центъръ. Най-напрѣдъ се гледа избирателниятъ законъ: избира се центърътъ, дѣто има по-голѣмо число избиратели, и тѣзи, които сѣ около центра, ако сѣ по-голѣмо количество жители, да не бждатъ по-далечъ, а по-близо до центра. И така, както сѣ разпрѣдѣлени отъ мене, които оставатъ въ източната частъ на околията, дѣто прѣдполагамъ да се основе особена секция; сѣ много по-малки и отъ друга страна не ходятъ на избора, защото има една голѣма рѣка, която не могатъ да я газятъ и не имъ позволява да отидатъ. Така напр., както е споредъ прѣдложения отъ мене проектъ, всички общини, които влизатъ въ Бебровската секция, сѣ на 6 и на 9 км. една отъ друга, а г. Вакаловъ казва, че били далечъ. Най-голѣмото разстояние е 9 км. отъ Стевренската селска община, която прѣхвърлямъ въ другата секция, а другитѣ сѣ 6, 6, 5 и 5½ км. Защо ще бжде далечъ и защо е тамъ по-центъръ? А тукъ сѣ много повече избирателитѣ. Ако иска да знае колко сѣ избирателитѣ, и това мога да му кажа.

Т. Теодоровъ: Г-да народни прѣдставители! Азъ мисля, че разпрѣдѣлението, което е направила комисията на Еленската околия — на петъ секции, не може да се приеме и критиката на г. Д-ръ Моллова, като прѣдседател на тази комисия, въ това отношение е свършено справедлива. Еленската околия има по-малко отъ 40.000 жители и, споредъ избирателния законъ, не може да бжде дѣлена на петъ секции, а трѣбва да бжде дѣлена на четири. Трѣбва да се знае, че Еленската околия, откакто е създаденъ новиятъ избирателенъ законъ, най-напрѣдъ бѣше дѣлена на три секции, а напоследъкъ, при последнитѣ избори, е раздѣлена на четири, и сега изведважъ правите петъ секции, безъ да има

даже 45.000 жители. То е единъ луксъ, който не се оправдава отъ нищо, и дѣлото на комисията въ това отношение може да се каже, че не издържа никаква критика. При това, както г. министърътъ, така сѣщо и г. докладчикътъ, така сѣщо и болшинството, Народното Събрание, за да бжде послѣдователно съ опази теория, която поддържаше, когато се разглеждане разпрѣдѣлението на Пирдопската околия на секции, че билъ нарушенъ избирателниятъ законъ, Народното Събрание, ако допусне повече секции, отколкото се падатъ на 10.000 жители — една секция, — за да бжде послѣдователно, казвамъ, съ себе си, би трѣбвало да отхвърли това разпрѣдѣление на комисията и да приеме секциитѣ да бждатъ четири. Но сега тия четири секции какъ да ги приемемъ, тѣй ли, както г. Д-ръ Молловъ съвѣтства и прави прѣдложение, или както г. Вакаловъ говори, или по другъ начинъ? Моето мнѣние е да не слушаме нито г. Моллова, нито г. Вакалова, нито другитѣ, и единитѣ и другитѣ тамъ ще се избиратъ, може да иматъ симпатии или антипатии, а да приемемъ туй разпрѣдѣление, което министерството е приело по-рано и по което е станалъ изборътъ за това Народно Събрание. Това разпрѣдѣление не е направено нито отъ народницитѣ, нито отъ панковиститѣ, а е направено отъ сѣдилищата, и то по указанието на администрацията. Министърътъ е възприелъ това разпрѣдѣление и твърди хубаво е разпрѣдѣлено съ четири секции. Моето мнѣние е да се приеме просто и чисто проектътъ на правителството и всички измѣнения, които се прѣдлагатъ, да се отхвърлятъ. Азъ ще ви кажа, че измѣнението, което прави г. Молловъ въ проекта, е да удовлетвори своитѣ съотечественици и да имъ отвори тамъ секция. Добръ е с. Беброво да бжде центъръ. Но ако му се е надало да е центъръ, досега нѣха да се усѣятъ поне единъ пъкъ да го направятъ центъръ. Ама не го правятъ. И защо го не правятъ? Не за друго, а защото не се пада на срѣдата на тази секция. Напротивъ, с. Беброво се пада на края на тази секция, центъръ на която иска да го постави той. Така напр., по законопроекта на правителството, тази Бебровска секция, както иска г. Молловъ секцията, която инакъ има за центъръ с. Константинъ, състои отъ слѣдующитѣ общини: Бебровска, Кипиловска, Константиновска, Старорѣшка, Стевренска и Турвоклийска. Азъ нѣмахъ врѣме да разгледамъ разстоянията по таблицитѣ, по картата, за да ви ги кажа съ цифри, защото много бързо дойде това разпрѣдѣление сега да се гледа. Но азъ съмъ билъ на мѣстото и, ако казвамъ неточно нѣщо, нека г. Д-ръ Молловъ ме опровергае. Всичкитѣ тия общини сѣ по-далече отъ с. Беброво, отколкото отъ с. Константинъ, защото, за да отидатъ тия общини въ Беброво, трѣбва да минаватъ прѣзъ Константинъ и ще върватъ още 5—6 км. за да отидатъ въ Беброво. Сега, защо ще правятъ това нѣщо? Защо да се не спратъ въ Константинъ? Не всичкитѣ буквално. Кипилово напр., да отиде въ Беброво, трѣбва да

прѣмине непрѣмѣнно прѣзъ Константинъ и ще отиде шесть километра нататъкъ. Старорѣшката община — всички ще минатъ прѣзъ Константинъ и ще отидатъ въ Беброво и ще изминатъ шесть километра повече. Стеврешката община ще мине прѣзъ Константинъ и ще измине шесть километра повече. Туркоклийската община сѣщо така. Отсамъ Беброво нѣма ни една община.

Д-ръ Д. Молловъ: А Доспатлий откъдѣ ще мине?

Т. Теодоровъ: Може би да не мине прѣзъ Константинъ, но въ всѣки случай Константинъ му е по-близо, отколкото Беброво. Така щото, понеже всичкитѣ села сѣ по-близо до Константинъ, отколкото до Беброво, азъ мисля, г. Д-ръ Молловъ да не настоява на това, щото непрѣмѣнно Беброво да бѣде центъръ на секцията, а да приеме с. Константинъ. Самото с. Константинъ не е нѣкое маловажно село, че да нѣма удобствата за центъръ на една секция; напротивъ, тамъ има телеграфопопченска станция, има телеграфъ и поща. Така че, понеже и с. Константинъ е доста важно село, има и всичкитѣ удобства за да става тамъ изборъ, понеже досега е било центъръ и понеже географически то е назначено да бѣде центъръ, азъ мисля, че ще направимъ само едно удоволствие на г. Д-ръ Моллова, ако пратимъ всичкитѣ тия избиратели да отиватъ въ Беброво, но нѣма да направимъ единъ справедливъ актъ. Изглежда, че този законъ се прави малко компийски. Доста е единъ депутатъ отъ болшинството да прѣдложи, колкото и да не е поддрѣпено съ данни, за да се приеме веднага, защото той може да има нѣкои съображения, които трѣбва да се удовлетвори. Доста е единъ опозиционеръ да прѣдложи нѣщо, за да се отхвърли. Азъ мисля, че колкото г. Молловъ, като прѣдседател на тази комисия, и да е заслужилъ и неговиятъ хатъръ да мине — понеже е миналъ по Вучинската секция, понеже е пратилъ с. Искрецъ, едно голѣмо село, да отиде въ Вучино, което не е село, а нѣколко къщи и ханчета прѣснати, — само за неговъ хатъръ нека гласуваме и нека му мине и този хатъръ, нека му не строшаваме и този неговъ вторъ хатъръ. Но тогавъ не правите избирателенъ законъ, а се подигравате съ интереситѣ на избирателитѣ.

Моето мнѣние е да се приеме проектътъ на правителството. То заслужава по-много уважение, отколкото тия бѣдѣжки, които се правятъ тукъ. Забѣдѣжката на г. Бакалова е права. Но азъ не искамъ да разбърквамъ работата, и затуй се противя и нему. Просто и чисто правителството както е прѣдложило проекта, да се приеме. Прѣдложението на комисията и г. Д-ръ Моллова не може да издържи критика.

Министъръ А. Людскановъ: Както се възпротивихъ въ случая съ Златица—Пирдопъ, че не се съгласявамъ да се открие нова секция, понеже про-

тиворѣчи на закона, така и сега, основайки се на сѣщия законъ, не съмъ съгласенъ да се открие пета секция въ Еленската околия. Законътъ е изриченъ и трѣбва да се съобразимъ съ него. Прочее, азъ възставамъ противъ прѣдложението на комисията да се увеличи числото на секциитѣ отъ четири на петъ, а трѣбва да останатъ четири. Законътъ, повтарямъ, е изриченъ и азъ стоя на четири секции. Вториятъ въпросъ е: ако останатъ четири секции, дѣ да бѣдатъ? Въ моя проектъ е казано и вие го имате на рѣка. Комисията, която е направила петъ секции, внесла е и една нова секция. Обаче, понеже сега това не може да стане, то оставатъ четири секции. Менѣ ми се струва, че тукъ спорътъ е повече на думи, отколкото по сѣщността на работата. Беброво и Константинъ — азъ не съмъ ходилъ, но събрахъ свѣдѣния отъ министерството — Беброво е стариятъ градецъ, а Константинъ е новиятъ — подиръ войната Константинъ е образуванъ. Така щото, ако се говори за центъръ, колкото е Константинъ, толкова е и Беброво, даже менѣ ми се струва, че мнѣнието на г. Д-ръ Моллова е по-право. Обаче, азъ не държа нито на Беброво, нито на Константинъ. Оставямъ на Събранието да приеме, понеже азъ се дезинтересирамъ. Азъ се интересувамъ въ случая само за спазването на закона, да не приемете прѣдложението за петъ секции, а дали ще приемете Беброво или Константинъ, то е безразлично за мене, но ми се струва, че по-добъръ би било Беброво да бѣде, като по-центъръ.

Т. Теодоровъ: Селото Константинъ не е прѣдградие на Беброво, а то е на мѣстото на едно турско село Ахмедлий. То е наречено на името на генералъ Рудановски и то се намира на равно мѣсто.

Д-ръ Д. Молловъ: То има 400 избиратели, а Беброво има 600.

Прѣдседателствующъ А. Франгъ: По чл. 63 има двѣ прѣдложения: първото е на г. Д-ръ Моллова, а второто на г. Бакалова.

Прѣдложението на г. Д-ръ Моллова е слѣдующето: (Чете.) „Еленската околия се дѣли на четири секции: първа секция, съ центъръ гр. Елена, състои отъ общинитѣ: Еленска, Марянска, Руховска, Разпоенска, Срѣднеколибарска, Яновска, Шилковска и Бичековска; втора секция, съ центъръ с. Беброво, състои отъ общинитѣ: Бебровска, Константиновска, Палишка, Кишиловска, Старорѣшка, Стеврешка, Туркоклийска и Долнопопченска; трета секция, съ центъръ с. Буйновци, състои отъ общинитѣ: Буйновска, Драгийска, Дрѣнска, Костелска, Лазарска, Миковска и Тоговска; четвърта секция, съ центъръ с. Златарица, се състои отъ общинитѣ: Златаришка, Миндовска, Кишиловска и Дедебалска.“

Т. Теодоровъ: Кажете на Събранието, че и азъ имамъ прѣдложение, за да се има и то прѣдъ видъ.

Азъ правя предложение да се приеме както е по проекта на правителството.

Х. Вакаловъ: Азъ искамъ да кажа това, че понеже не съмъ направилъ за всички общини, коя къмъ коя секция да отиде, затова оттеглимъ предложението си и се присъединявамъ къмъ предложението на г. Теодорова, да остане както е по проекта на правителството.

Прѣседателствующъ А. Франгя: Второто предложение на г. Вакалова е оттеглено. Г-нъ Теодоровъ прави предложение да остане разпрѣдѣлението на Еленска околия на секции, както е въ проекта на правителството.

Полагамъ на гласуване предложението на г. Моллова и моля г. г. народнитѣ прѣдставители, които приематъ това предложение, както го прочетохъ сега, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Народното Събрание приема. (Отъ лѣвицата: Меншество!) Понеже има съмнѣние, моля г. г. народнитѣ прѣдставители, които приематъ предложението на г. Моллова, да станатъ на крака. (Меншество.) Народното Събрание не приема.

Предложението, направено отъ г. Теодора Теодоровъ, е да остане споредъ проекта на правителството. Който приема, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Докладчикъ С. Бурмовъ: Меншество е пакъ.

Прѣседателствующъ А. Франгя: Понеже има съмнѣние... (Отъ лѣвицата: Какво съмнѣние!) Г-да народни прѣдставители! Тогава не трѣбва по този начинъ да си играемъ съ гласуването. Да не изказвате винаги съмнѣние, защото азъ съмъ длъженъ да повторя гласуването. И ако има нѣкой сериозно да прѣдлага съмнѣние, азъ ще повтори гласуването. (Гласове: Нѣма.) Тогава Народното Събрание приема члена по проекта на правителството.

Докладчикъ С. Бурмовъ: (Чете.)

„Чл. 64. Свищовската околия се раздѣля на шестъ секции: *първа секция, съ центръ гр. Свищовъ*, състои отъ Свищовската община; *втора секция, съ центръ гр. Свищовъ*, състои отъ общинитѣ: Българскосливовска, Вѣленска, Вардимска, Орѣшка и Царевешка; *трета секция, съ центръ с. Стижаровъ*, състои отъ общинитѣ: Българенска, Козарбѣленска, Лъженска, Петикладенска, Стижаровска и Татарска; *четвърта секция, съ центръ с. Хаджиги-Муса*, състои отъ общинитѣ: Горностуденска, Драгомировска, Козловешка, Овчемогилиска, Хаджимуска и Червенска; *пета секция, съ центръ с. Акчаеръ*, състои отъ общинитѣ: Акчаерска, Баташка, Каракисенска, Саржарска, Хибилійска и Яйджийска; *шеста секция, съ центръ с. Чаушово*, състои отъ общинитѣ: Карамановска, Новградска, Павелска, Пиперковска, Чатменска и Чаушовска.“

Комисията прави слѣдующитѣ измѣнения въ този членъ: центръ на втората секция, вмѣсто гр. Сви-

щовъ — с. Българско-Сливово; центръ на третата секция, вмѣсто с. Стижаровъ — с. Бужурмукъ; общинитѣ Горностуденска и Козловешка отъ четвъртата минаватъ въ петата секция; общинитѣ Каракисенска и Баташка отъ петата въ четвъртата секция.

Прѣседателствующъ А. Франгя: Който присматъ чл. 65 съ измѣненията направени отъ комисията, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Докладчикъ С. Бурмовъ: (Чете.)

„Чл. 65. Севлиеиската околия се дѣли на двѣ избирателни околии. *Първата избирателна околия* се раздѣля на петъ секции: *първа секция, състои отъ Севлиеиската община*; *втора секция, съ центръ с. Чаджрлий*, състои отъ общинитѣ: Аканджиларска, Букурвска, Дамянска, Кормянска, Крушовска, Рѣховска и Чаджрлийска; *трета секция, съ центръ с. Батшово*, състои отъ общинитѣ: Батшовска, Габенска, Дерелийска, Кръвенишка и Стокенска; *четвърта секция, съ центръ с. Градница*, състои отъ общинитѣ: Бириевска, Градничка, Душовска, Млѣчевска и Столенска; *пета секция, съ центръ с. Добромирка*, състои отъ общинитѣ: Богатовска, Бѣлорѣшка, Добромирска, Драгиевска, Ловнидолска, Малкочевска, Сърбеглийска и Търховска. *Втората избирателна околия* се раздѣля на двѣ секции: *първа секция, съ центръ с. Сухиндолъ*, състои отъ общинитѣ: Върбовска, Дебелцовска, Димчанска, Калакастровска и Сухиндолска; *втора секция, съ центръ с. Крамолинъ*, състои отъ общинитѣ: Агатовска, Горскосливовска, Градищенска, Коевска, Крамолинска, Крушунска и Сръбенска.“

Комисията направи слѣдующитѣ измѣнения въ чл. 65: центръ на втората секция отъ първата избирателна околия, вмѣсто с. Чаджрлий — гр. Севлиево; общината Дамянска отъ втората минава въ четвъртата секция; центръ на петата секция, вмѣсто с. Добромирка — с. Ловнидолъ; общината Богатовска отъ петата минава въ първата секция; общината Бѣлорѣшка отъ петата въ първата секция на втората избирателна околия.

Ан. Коновъ: Г-да народни прѣдставители! Ако има околия, която най-злѣ да е разпрѣдѣлена и да е изпитала това лошо разпрѣдѣление на секции, то е именно Севлиеиската околия. Отъ двѣ села изключително само кметовѣтъ сж отишли да гласоподаватъ и то защото сж задължени да отидатъ и занесатъ избирателнитѣ списъци тамъ, а други села отъ други секции сж били принудени да минаватъ прѣзъ една секция, за да отидатъ да гласоподаватъ въ друга. Тѣй че, що се отнася до лошото разпрѣдѣление въ проекта, което сж изпитали избирателитѣ въ миналото, азъ нѣма да говоря, тѣй като сега и комисията е намѣрила за по-добъръ да направи друго едно разпрѣдѣление,

което донѣкѣ по-правилно разпрѣдѣля самата околия. Но първото нѣщо, на което трѣбва да се спра, г-да народни прѣдставители, то е слѣдующето: защо именно въ Севлиеви окръгъ се употребява другъ единъ аршинъ за раздѣлението му на колегии? Понеже Севлиеви окръгъ трѣбва да избира четирма народни прѣдставители, тя е раздѣлена на двѣ, по такъвъ начинъ: въ едната избирателна колегия се избиратъ трима, а въ другата — единъ. Ако бѣше въпросътъ за Пловдивъ, за Татаръ-Пазарджикъ, въобще за мѣста, дѣто естествени нѣкои прѣчки се явяватъ, за да не може да става друго-иче разпрѣдѣлението, то това не може да се приложи за Севлиеви окръгъ, защото нѣма нито рѣки, нито планини, нито каквито и да било други несподоби природни, които да бъркатъ на едно по-справедливо раздѣляне на околията въ избирателно отношение, а именно да се раздѣли така, че въ едната избирателна околия да се избиратъ двама и въ другата двама. Даже посето Ловечъ—Търново естествено раздѣля почти на половина цѣлата околия. Отъ едната страна и отъ другата, може да се каже, еднакво сж разхвърлени селата, населението е почти еднакво по своята численостъ. Отъ едната страна на посето сж отдѣлени много села, за да се прѣхвърлятъ къмъ другата страна, за да образуватъ една колегия за трима народни прѣдставители. Това ми се вижда твърдѣ неестествено. Азъ се мъчихъ да си обясня и търсихъ кой ще да е рѣководящиятъ принципъ, който за случая, за Севлиеви окръгъ, е билъ приложенъ, за да се раздѣли тя тѣй, но не можахъ да го намѣря. Ето защо първото нѣщо, което азъ ще искамъ отъ васъ, г-да народни прѣдставители, е да обърнете вашето сериозно внимание върху обстоятелството, че е съвсѣмъ несправедливо да се раздѣля избирателната околия на двѣ колегии, които да избиратъ въ едната трима, а въ другата единъ, защото нѣма никакви мотиви, никакви основания за такова едно погрѣшно дѣленіе на околията.

По-нататкъ ще мина къмъ раздѣлението на секциитѣ. Споредъ както комисията е възприела едно дѣленіе, трѣбвало би едната отъ старитѣ секции да бѣде разпокъсана и нейниятъ центъръ да се прѣмѣсти въ града, а други нѣкои села отъ тази сѣща секция да прѣминатъ въ друга селска секция. Така че, въ града да има двѣ секции: една градска и една селска, а другитѣ села да бѣдатъ изпратени другадѣ. Това, поне досега, никѣдъ не е упражнявано. И макаръ да е приемливо такова дѣленіе, азъ не мога да се съглася на туй, защото ще се принудятъ други села да изминаватъ по-дълъгъ пътъ, за да отидатъ да упражнятъ своето избирателно право. За да може да се обясни по-добрѣ колко е трудно за избирателитѣ да даватъ своя гласъ при такова едно разпрѣдѣленіе, считамъ за нужно, г-да народни прѣдставители, да обърнатъ вниманието ви на една малка особеностъ, която има въ едната отъ избирателнитѣ колегии, а именно въ тѣй наречената Балканска колегия. Населението

изъ Балкана не е централизирано; тамъ селянитѣ не живѣятъ на едно мѣсто, както това е въ полето; селскитѣ общини въ Балкана състоятъ отъ малки колиби, отъ махали, които изедно по нѣколко образуватъ една община. Отъ центра на общината тѣ отстоятъ на извѣстно разстояние. Ето защо, като се спремъ върху тази балканска страна въ висинитѣ ѝ, ние едвали намѣрваме такъвъ многочисленъ центъръ, такова многолюдно село, както това избирателниятъ законъ иска, за да бѣде центъръ на една секция, а трѣбва да слѣземъ по-надолу, по политѣ на Балкана, за да се намѣри такова по-многолюдно село. Тѣй, както е разпрѣдѣлено сега и възприето отъ комисията, взема се за центъръ на една отъ секциитѣ с. Батопево, което се състои отъ нѣколко махали. Самото туй мѣсто, дѣто е центърътъ на секцията, е една махала отъ 80 къщи. Тѣй че, ясно е отъ всичко, какво не е толкова многолюдно това мѣсто, за да ни бърка да прѣмѣстимъ секцията на друга страна, толкова повече ако обърнете внимание на обстоятелството, че селата, които отъ другадѣ ще отиватъ тамъ, трѣбва да отиватъ на по-далечно разстояние. Като вземемъ всички тѣзи нѣща подъ съображение и като вземемъ прѣдъ видъ това още обстоятелство, че трѣбва отъ тази първа градска избирателна колегия да се отдѣлятъ извѣстни села, за да се присъединятъ къмъ една трета секция въ полската колегия, то азъ намирамъ, че трѣбва да стане едно ново разпрѣдѣленіе на секциитѣ и опрѣдѣление други нови центрове на тия секции. Вмѣсто да се впушамъ да обяснявамъ по-надълго, азъ съмъ написалъ тѣзи нѣща и ще ви ги прочета сега. Въ втората избирателна секция центроветѣ си оставатъ почти сѣщитѣ и селата сѣщитѣ, съ едно промѣненіе само въ секцията Сухиндолъ. Вмѣсто с. Дебелцово, което трѣбва да прѣмине прѣзъ една секция, Крамолинската, за да отиде да гласоподава въ друга, Сухиндолската, оставяме въ Сухиндолската секция да прѣмине друго село — с. Крумуна, а пъкъ Дебелцово отива въ най-близката, Кременска секция.

Въ първата избирателна колегия трѣбва да станатъ малко повече промѣни, именно така: Първа градска секция, градътъ самъ гласоподава. Втората секция съ центъръ Рѣхово, както си бѣше порано, съ общинитѣ: Рѣховска, Чадърлийска, Дамяновска, Кормянска и Аканджиларска, които отстоятъ на разстояние отъ центра 6, 5, 3 и 5 км. Трета секция съ центъръ с. Душево и съ общинитѣ: Душевска, Батопевска, Млѣчевска, Столенска, Бериевска и Градничка, които отстоятъ отъ центра най-малко съ 6, 7, а най-много съ 13—15 км., като Млѣчево, което е най-далече. Четвъртата секция съ центъръ Гжбене, въ която влизатъ общинитѣ: Гжбенска, Сърбеглийска Драгиевска, Стокенска, Дерелийска и Кръвенишка, които отстоятъ отъ центра си Гжбене на разстояние 8, 3, 6, 11 км., а само едно село, Кръвеникъ, отстои на около 14-15 км. Азъ казвамъ 14-15, но вие трѣбва да обърнете внимание, г-да народни прѣдставители, върху туй, че Кръвени-

шката община се състои от няколко махали, които могат да отстоят на 12 км., на 10 км., на 13 км., а най-голямата цифра е 15 км. Сжщото е и с другите села. Така че, при такова едно разпрѣдѣление азъ намирамъ, че се прави голѣмо улеснение за избирателитѣ да идатъ и да упражняватъ своето избирателно право. При разпрѣдѣлението, което е възприето отъ комисията, имаме избиратели, които ще отиватъ на 16, 15, 18 и 20 км., въобще трѣбва да изминаватъ едно по-голѣмо пространство, а това, естествено, спъва избирателитѣ въ упражнението на тѣхното право. Ето защо, безъ да се простирамъ по-нататкъ, азъ правя едно предложение: първо, да се раздѣлятъ колегитѣ така, че да се избиратъ по двама въ всѣка отъ тѣзи колегии и, второ, въ първата колегия да станатъ посоченитѣ отъ мене промѣнения въ центроветѣ на избирателнитѣ секции въ интереса, разбира се, на самитѣ избиратели.

П. Пешевъ: Г-да народни прѣдставители! Азъ съжалявамъ, че моятъ другаръ и съотечественикъ г. Коновъ повдига въпроса и въ Народното Събрание, слѣдъ като го разисквахме дълго и страстно прѣдъ комисията. Всички доводи, които г. Коновъ изказа тукъ, изказа ги и прѣдъ комисията, и ние съ своя другаръ, избрани отъ първата Севлиевска избирателна околия, прѣдставихме доводи, които комисията сравни и намѣри, че необходимо е да се направи това измѣнение въ законопроекта, което се прѣдлага отъ комисията. Г-нъ Коновъ сега въ рѣчта си бѣ толкозъ безпристрастенъ да признае, че комисията е направила правилно нѣкои поправки, защото той каза, че секцията, турена въ града, наистина е справедливо, но е правѣла за селянитѣ далечно отиването въ града. Азъ трѣбва да кажа, че втората секция, турена въ града, прави съвършено улеснение на тия села, които ще отиватъ да гласоподаватъ въ града, защото градътъ Севлиево е центъръ на тия села; тѣ сж около него като единъ обрачъ на 5, 6 и едно само село е около 12 км. далечъ; а по-рано, споредъ проекта, бѣше, щото двѣ или три села да минаватъ прѣзъ града, да идатъ отъ изтокъ и да отиватъ на западъ да гласоподаватъ. Тѣй щото, въ комисията ние се придържаме о самия законопроектъ съ нѣкои поправки, които приехме, а именно за центъръ, намѣсто с. Чаджлий, да се тури градътъ, който е центъръ, който е близо и за Чаджлий, и за околнитѣ села.

Н. Шивачевъ: Какво казахте за Чаджлий? Не разбрахъ.

Прѣдседателствующъ А. Франгя: Г-нъ Шивачевъ! Моля Ви се, не прѣсичайте оратора.

П. Пешевъ: Г-нъ Шивачевъ знае Севлиевската околия, затуй съмъ длъженъ да му обясня. Въ законопроекта е турено за центъръ с. Чаджлий. За да отидатъ селата Крушево и Букорово въ Ча-

джлий трѣбва да минатъ прѣзъ града, а сега ще отиватъ въ гр. Севлиево. Тѣзи села, Крушево, Букорово и др., всички сж наоколо. Г-нъ Шивачевъ, който знае, може и той да потвърди това. И г. Коновъ може да потвърди сжщото.

Друга една поправка въ законопроекта направихме, и ти е, виѣсто да бѣде с. Добромирка, което е на края, на границата на Търновската околия, и въ което трѣбваше да отиватъ селата Малкочово, Търхово, Ловнидолъ, Драгиевци и с. Сжрбеглий, село находяще се на Габровското шосе, ние направихме за центъръ с. Ловнидолъ, което е сжщо центъръ за околнитѣ села: Драгиевци, Сжрбеглий и всички други села.

Г-нъ Коновъ прѣдлага центърътъ на една секция да бѣде въ с. Гжбене. Г-нъ Шивачевъ, който знае Севлиевската околия, може да знае, че с. Гжбене отива въ Балкана, и то е на юго-западъ, свършено на края, тѣй щото селата трѣбва да минаватъ планини и балкани, долини и рѣки, за да отиватъ въ този центъръ, (А. Коновъ: Не е вѣрно!) когато естественъ центъръ е с. Богошево. Тѣй щото тѣзи поправки, които се направиха въ комисията, тѣ бѣха изучвани. И тѣзи обстоятелствени и нови поправки, които сега прѣдлага г. Коновъ, по никакъвъ начинъ Народното Събрание не може да ги изучи, не може да влѣзе въ тѣзи детайли, които ние съ г. Конова знаемъ и които самата комисия имаше прѣдъ видъ, разгледа ги и ги отхвърли.

Друго едно предложение прави г. Коновъ за раздѣляне на околията на двѣ равни околии. Народното Събрание вече прие за Старозагорската и други околии, че трѣбва да се дѣлятъ на неравни околии: едната да избира трима, а другата само единъ депутатъ. Тѣй е въ проекта. И г. Коновъ знае, че тоя проектъ, върху който ние се прицържаме, не е съставенъ отъ насъ, а е съставенъ отъ сегашното правителство, при участието на околийския началникъ, който не е чуждъ за г. Конова, а е неговъ братъ. Тѣй щото, това е най-справедливото разпрѣдѣление. Само ония недостатѣци, които имаше въ законопроекта, ние ги поправихме. Тѣзи поправки сж напълно справедливи, изучени сж съ картитѣ, съ километрическото разстояние и азъ моля Народното Събрание да ги приеме тѣй, както сж въ законопроекта, както сж приети отъ комисията и които сж напълно справедливи.

Прѣдседателствующъ А. Франгя: Има ли да каже нѣщо г. докладчикътъ.

Докладчикъ С. Вурмовъ: Азъ нѣмамъ нищо нито противъ едното, нито противъ другото мнѣние.

Прѣдседателствующъ А. Франгя: Какво има да кажете по предложението на г. Конова?

Докладчикъ С. Вурмовъ: Нѣмамъ нищо противъ предложението на г. Конова.

Г-нъ Коновъ има думата.

Ан. Коновъ: Г-да народни прѣдставители! Азъ съмъ длъженъ да отхвърля една малка инсинуация, която ми се хвърля отъ мой колега г. Пешевъ, че проектътъ, който билъ прѣдставенъ, билъ нареденъ отъ околийския началникъ, който билъ мой братъ.

П. Пешевъ: Не съмъ инсинуиралъ, а казахъ, че „далъ свѣдѣния, г-нъ Коновъ.“

Ан. Коновъ: Никакви свѣдѣния не е давалъ. Това не е истина; това е съвършено противно на истината. Този проектъ е нареденъ отъ Търновския окръженъ съдъ, за който не желая да говоря какъ е нареденъ подъ прѣдседателството на Заякова, тъй че върху това не желая да се впускамъ, но ще обърна вниманието на г. г. народнитѣ прѣдставители върху друго обстоятелство. Тъй както е раздѣленъ, както г. Пешевъ настоява и както е приетъ отъ комисията, благодарение на пепълния ѝ съставъ и незнанието на въпроса отъ другитѣ, сж поставени селата така, щото едно село, Бѣларѣвка, да прѣминава рѣката Росица, която справедливо е наречена „Луда Росица“ и да отиватъ избирателитѣ да гласоподаватъ въ Сухиндолъ. Това не е нищо друго освѣнъ лишаване отъ изборно право тѣзи български граждани, които носятъ на гърба си само тежести. Тѣ никога не ще могатъ да отидатъ и упражнятъ своето изборно право, защото ще трѣбва да минаватъ презъ рѣката Росица, която тамъ нѣма мостъ. Защото г. Пешевъ иска да прѣмѣсти центра отъ с. Добромирка въ с. Ловнидолъ и въ такъвъ случай с. Бѣларѣвка трѣбва да минава най-голѣмо пространство, то намѣрилъ за добръ да го отцѣпи и праща въ Сухиндолската избирателна колегия да гласоподава. Наистина, разстоянието е много малко, 7-8 км., но тая рѣка прави разстоянието толкова голѣмо, щото е невъзможно да отиватъ да се явяватъ тамъ да гласоподаватъ. Ако вие се съгласите да отнемете изборното право на, може би, 500 души избиратели, добръ, правѣте каквото знаете, но азъ мисля, че Народното Сѣбрание не може да възприеме такава една теория, по единъ заобиколенъ начинъ да отнима изборното право на гражданитѣ. А тъй, както азъ разпрѣдѣлямъ околията, не се отнима никому възможността, да отиде и упражни своето изборно право. Азъ ви казахъ какви сж разстоянията, които трѣбва да се изминатъ, за да могатъ да отидатъ избирателитѣ да упражнятъ своитѣ права. Картата е тукъ, прѣдъ насъ, и всеки единъ отъ васъ може да се увѣри напълно какъ стои работата. Ето картитѣ съ километрическитѣ разстояния, съ всички подробности.

Г-нъ Пешевъ намекна на това, че въ Гжбене за да отиде избирателитѣ, трѣбвало да минатъ Балкана и, както той собствено се изрази, трѣбвало да минаватъ „балкани“. Собствено това не сж балкани, а баири, които трѣбва да се извървяватъ, а тѣ много лесно могатъ да се минаватъ.

Ето защо, безъ да се простирамъ по-нататъкъ, азъ ще направя послѣдна забѣлѣжка. Тукъ азъ нѣмамъ интересъ и за мене е безразлично, защото тя не е моя избирателна околия. Моя е втората избирателна околия, а тази е първата избирателна околия, за която става споръ. И азъ съвсѣмъ безпристрастно, отъ висока справедливостъ се ръководя въ тая работа, като имамъ прѣдъ видъ само едно: да бѣде по-леко за самитѣ избиратели.

Прѣдседателствующъ А. Франгъ: По чл. 65 има едно прѣдложение, направено отъ Севлиевикия народенъ прѣдставителъ г. Андрея Коновъ, което е слѣдующето: (Чете.) „Първата избирателна околия се раздѣля на четири секции: първа секция се състои отъ Севлиевската община; втора секция, съ центъръ с. Рѣховцитѣ, се състои отъ общинитѣ: Рѣховска, Чаджрлийска, Дамяновска, Кормянска и Аканджийска; трета секция, съ центъръ с. Душево, се състои отъ общинитѣ: Душевска, Батопевска, Млѣчевска, Столенска, Бериевска и Градишка; четвърта секция, съ центъръ с. Гжбене, се състои отъ общинитѣ: Гжбенска, Сжрбеглийска, Драгневска, Стокенска и Дерелийска. Втората избирателна околия се раздѣля на три секции: първа секция, съ центъръ с. Сухиндолъ, се състои отъ общинитѣ: Сухиндолска, Димченска, Върбовска, Калакастровска, Крупунска; втора секция, съ центъръ с. Крамолинъ, се състои отъ общинитѣ: Крамолинска, Дебелцовска, Горскосливовска, Агатовска, Коевска, Сръбенска и Градищенска; трета секция, съ центъръ с. Добромирка, се състои отъ общинитѣ: Добромирска, Крушевска, Букуровска, Бѣларѣвска, Богатовска, Ловнидолска, Малкочевска и Търховска.“

Които приематъ прѣдложението на г. Коновъ тъй, както го прочетохъ, да си вдигнатъ ржката. (Меншество.) Народното Сѣбрание не приема.

Полагамъ на гласуване чл. 65 тъй, както се докладва отъ г. докладчика, и моля г. г. народнитѣ прѣдставители, които приематъ този членъ, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Народното Сѣбрание приема.

Докладчикъ С. Вурмовъ: (Чете.)

„Чл. 66. Търновската околия се дѣли на двѣ избирателни околии. *Първата избирателна околия* се раздѣля на шестъ секции: *първа секция* състои отъ Търновската община; *втора секция*, съ центъръ с. *Церови-кория*, състои отъ общинитѣ: Драгивевска, Кованѣшка, Малкочилишка, Марийнска, Мърданска, Присовска и Церовокорийска; *трета секция*, съ центъръ с. *Килифарово*, състои отъ общинитѣ: Войнежка, Вжглевска, Дебелешка, Килифарска, Плаковска и Радковска; *четвърта секция*, съ центъръ с. *Рѣсенъ*, състои отъ общинитѣ: Дичинска, Ибричевска, Рѣсенска, Самоводенска и Хотнишка; *пета секция*, съ центъръ с. *Балванъ*, състои отъ общинитѣ: Балванмахленска, Балванска, Буковешка, Бѣляковска, Керевска, Кестамболска, Леденишка, Ново-

селска, Пушевска и Шемшевска; *шеста секция, съ център с. Мусина*, състои от общинитѣ: Вишовградска, Голѣмояларска, Еменска, Михалска, Мусинска и Стамболовска. *Втората избирателна околия* се раздѣля на три секции: *първа секция, съ център с. Павликени*, състои от общинитѣ: Бутовска, Бѣлочерковска, Варанска, Градищенска, Неданска, Павликенска, Патрешка и Сломерска; *втора секция, съ център с. Паскалевецъ*, състои от общинитѣ: Горнолипнишка, Долнолипнишка, Дъскотска, Лесичерска, Мекишка, Паскалевска и Тенчанска; *трета секция, съ център с. Одаитъ*, състои от общинитѣ: Иванчанска, Буцинска, Мишуклийска, Никюпска, Одайска, Полскосѣновска, Полскотребешка, Радановска и Стефанстамболовска.

Измѣненията направени отъ комисията въ този членъ сѣ слѣдующитѣ: центъръ на втората секция отъ втората избирателна околия, вмѣсто с. Паскалевецъ — с. Долна-Липница; центъръ на третата секция, вмѣсто с. Одаитъ — с. Полски-Сѣновецъ.

Н. Габровски: Въ първата Търновска избирателна околия имамъ да направя слѣдующата малка забѣлжка и ще моля г. докладчика да се съгласи съ моето прѣдложение. Шестата секция има за центъръ с. Мусина, въ което трѣбва да отидатъ да гласоподаватъ: с. Михалци, което има 3.000 жители — и забѣлжете, че то е най-голѣмото село въ тази секция, — общинитѣ Вишовградска, Голѣмояларска, Еменска, Михалска, Мусинска и Стамболовска. Ако вземете картата, ще видите, че повечето отъ тия села, които изброихъ, отстоятъ на по-близко разстояние отъ с. Михалци, отколкото отъ с. Мусина. Азъ не зная отъ какви съображения се е водила комисията, па и самъ г. министърътъ, когато е прѣдлагалъ въ законопроекта да взематъ за центъръ с. Мусина, а не с. Михалци. С. Мусина е четири пѣти по-малко отъ с. Михалци и за пръвъ пѣтъ го направиха избирателенъ центъръ въ послѣднитѣ избори, когато се избраха. Така щото, азъ мисля, че при разпрѣдѣлението на секциитѣ трѣбва да се ръководимъ отъ извѣстни принципи. Първото правило е това: да избираме за центъръ най-многолюднитѣ села; и второ, центърътъ на секцията да отстои горѣ-долу на еднакво разстояние отъ околнитѣ села, които ще гласоподаватъ въ тая секция. Е добръ, нито едното, нито другото е спазено.

Ето защо азъ моля г. г. народнитѣ прѣдставители да прѣмѣстятъ центра на шестата секция отъ с. Мусина въ с. Михалци, толкова повече че има подадени заявления. Г-нъ докладчикътъ не го каза, азъ ще кажа, че има заявления, подадени отъ общинитѣ Михалска и Стамболовска, както има подадени заявления и отъ други села, които искатъ центърътъ на избирателната секция да бѣде въ Михалци, а не въ Мусина.

Прочее, въ заключение азъ моля г. г. народнитѣ прѣдставители да гласуватъ туй прѣдложение, което прѣдлагамъ.

Прѣдседателствующъ А. Франгя: По чл. 66 има направено прѣдложение отъ г. Габровски, който желае щото на шеста секция центърътъ, вмѣсто с. Мусина, да бѣде с. Михалци. Моля г. г. народнитѣ прѣдставители, които приематъ това прѣдложение на г. Габровски, да си вдигнатъ ржката. Меншество.

Ан. Коновъ: Болшинство е.

Прѣдседателствующъ А. Франгя: Които приематъ това прѣдложение, да станатъ на крака. (Меншество.) Народното Събрание не приема.

Които приематъ чл. 66 съ измѣнението отъ комисията, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Докладчикъ С. Вурмовъ: (Чете.)

„XII. Шуменски окръгъ.

„Чл. 67. Ескиджумайската околия се раздѣля на четири секции: *първа секция, съ центъръ гр. Ески-Джумая*, състои отъ градскитѣ махали: Варушъ, Парлж и Срѣдна, присѣдиненитѣ къмъ града села: Баячево, Герентъ, Кайкжларъ, Кара-кашлж, Разбойна, Юруклеръ, Явашево и Чекендинската община; *втора секция, съ центъръ гр. Ески-Джумая*, състои отъ градскитѣ махали: Акжрджали, Генанчарска, Зерделикъ, Кжзжджикъ, Матара, Молла-Ахмедъ, Суватъ, Хаджи-Молла, Хаджи-Юсеинъ, Хамза-бей, Хатибъ и Язаджи, присѣдиненитѣ къмъ града села: Атларъ, Даутларъ, Зарлж-кьой, Окчуларъ и Омарча и общинитѣ: Акмехмедийска и Кедиюренска; *трета секция, съ центъръ с. Болу-касж*, състои отъ общинитѣ: Волукжжнска, Върдунска и Карлж-кьойска; *четвърта секция, съ центъръ с. Насчи-кьой*, състои отъ общинитѣ: Бухларска, Коджадуганска, Муратларска, Надаровска и Насчикьойска.

Измѣнението на комисията е: центъръ на трета секция, вмѣсто с. Болу-касж — с. Върдунъ.

Прѣдседателствующъ А. Франгя: Които приематъ чл. 67 съ измѣнението направено отъ комисията, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Докладчикъ С. Вурмовъ: (Чете.)

„Чл. 68. Османпазарската околия се раздѣля на четири секции: *първа секция, съ центъръ гр. Османъ-Пазаръ*, състои отъ градската българска махла и общинитѣ: Караджрлийска, Карачулфаларска и Хасанфакийска; *втора секция, съ центъръ гр. Османъ-Пазаръ*, състои отъ градската турска махла и общинитѣ: Иланджиларска, Килиджилерска и Паджрларска; *трета секция, съ центъръ с. Кара-атларъ*, състои отъ общинитѣ: Караатларска, Кьопекькойска и Тичанска; *четвърта секция, съ центъръ с. Дуванларъ*, състои отъ общинитѣ: Доброджеларска, Долномастжларска, Дуванларска, Казларькойска, Тюлбекларарска и Узунджааланска.

Прѣдседателствующъ А. Франгя : Които прие-
матъ чл. 68, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.)
Народното Събрание приема.

Докладчикъ С. Вурмовъ : (Чете.)

„Чл. 69. Поповската околия се раздѣля на четири
секции: *първа секция, съ центъръ гр. Попово*, състои
отъ общинитѣ: Борисовска, Гаговска, Дриновска, Ка-
равеллерска, Поповска, Сеидска, Спахларска и Хай-
дарска; *втора секция, съ центъръ с. Ковачевецъ*, състои
отъ общинитѣ: Балджиомурска, Водишка, Горишка,
Ковачовешка, Паламарченска и Посабинска; *трета
секция, съ центъръ с. Кжжларъ*, състои отъ общи-
нитѣ: Арабларска, Аязларска, Голѣмоповска, Ко-
нашка, Кжжларска, Кюсекойска, Мехмедийска и
Фюлбелерска; *четвърта секция, съ центъръ с. За-
раево*, състои отъ общинитѣ: Зараевска, Любленска,
Опачанска, Садинска и Ярджмска.“

Комисията направи слѣдующето измѣнение: въ
чл. 69 общината Спахларска отъ първа минава
въ четвърта секция.

И. Георгиевъ : Г-да народни прѣдставители!
Имамъ да кажа нѣколко думи по чл. 69 отъ на-
стоящия законъ. Когато се разглеждаше на първо
четене тоя законъ, азъ помня, че г. прѣдседателътъ
напомни на всички г. г. народни прѣдставители,
които има да правятъ каквито и да било измѣ-
нения, да се явятъ въ комисията и да си кажатъ
мнѣнието. Понеже азъ имахъ отпускъ и не бѣхъ
тукъ, когато се разглеждаше тоя законопроектъ,
бѣхъ възложилъ на моя другаръ г. Деню Колевъ,
който се явилъ прѣдъ почитаемата комисия и на-
правилъ едно прѣдложение за общината Спахларска,
да бѣде отцѣпена отъ първата, Поповска секция и
да бѣде присъединена къмъ Заревската, четвърта
секция. Това комисията го е удовлетворила. По-
неже той е забравилъ само за едно село, което
искамъ да напомня на почитаемото Народно Съ-
брание, Мехмедийската община, която е къмъ
третата, Кжжларска секция, да се отцѣпи отъ
Кжжларската секция и да се присъедини къмъ
Поповската секция, за което искамъ да напомня
на г. г. народнитѣ прѣдставители, че разстоянието
отъ Поповската секция до с. Мехмедъ-кой е около
8 км., а разстоянието, където е сега присъединено
къмъ Кжжларската секция, е 12 км., още повече
че има и една рѣчица, която мѣшае на избира-
телитѣ отъ това село, когато искатъ да отидатъ
на избора, да не могатъ. Тѣй казаната рѣчица е
Черни-Ломъ, която е като едно корито и не може
да се минава, и ако отидатъ на избора, трѣбва да
избикалятъ, да отиватъ на с. Аязларъ и тогава да
отиватъ на с. Кжжларъ. И затова азъ правя на-
стоящото прѣдложение: да се отцѣпи общината
с. Мехмедъ-кой и да се присъедини къмъ първата,
Поповска секция, за което правя и прѣдложение,
като моля почитаемото Народно Събрание и г. Ми-
нистра на Внѣшнитѣ Работи, и г. докладчика,
да се съгласятъ и да приематъ моето прѣдложение.

Прѣдседателствующъ А. Франгя : Г-нъ до-
кладчикътъ има ли нѣщо противъ прѣдложението
на г. Йовча Георгиевъ?

Докладчикъ С. Вурмовъ : Поддържамъ проекта
на комисията.

Министъръ А. Людскановъ : Азъ нѣмамъ нищо
противъ.

Прѣдседателствующъ А. Франгя : Г-нъ Йовча
Георгиевъ, Поповскиятъ народенъ прѣдставитель,
има едно прѣдложение: (Чете.) „Общината Мехме-
дийска отъ третата Кжжларска секция да се прѣ-
хвърли къмъ първата, Поповска секция.“ Моля
г. г. народнитѣ прѣдставители, които приематъ това
прѣдложение, да си вдигнатъ ржката. (Меншинство.)

И. Георгиевъ : Болшинство е.

Прѣдседателствующъ А. Франгя : Какво бол-
шинство, г-нъ Георгиевъ, нали гледаме! Защо
искате да си губимъ врѣмето. Имаше само 11 души,
които вдигаха ржка.

Които приематъ чл. 69, както се докладва отъ
г. докладчика, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.)
Народното Събрание приема.

И. Георгиевъ : Ако е по партизански съобра-
жения, ще го поддържатъ и опозицията, и бол-
шинството.

Докладчикъ С. Вурмовъ : (Чете.)

„Чл. 70. Прѣславската околия се раздѣля на четири
секции: *първа секция, съ центъръ с. Бѣла-ръка*, съ-
стои отъ общинитѣ: Бѣлорѣченска, Върбишка и
Карадемирска; *втора секция, съ центъръ с. Мараниъ*,
състои отъ общинитѣ: Злокученска, Марашка, Ос-
марска и Салмановска; *трета секция, съ центъръ
гр. Прѣславъ*, състои отъ общинитѣ: Драгоевска, Ко-
човска и Прѣславска; *четвърта секция, съ центъръ
с. Смѣдово*, състои отъ общинитѣ: Златарска, Ришка,
Смѣдовска и Янковска.“

Прѣдседателствующъ А. Франгя : Които прие-
матъ чл. 70 тѣй, както се прочете отъ г. доклад-
чика, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) На-
родното Събрание приема.

Докладчикъ С. Вурмовъ : (Чете.)

„Чл. 71. Шуменската околия се дѣли на двѣ из-
бирателни околии. *Първата избирателна околия* се
раздѣля на шестъ секции: *първа секция* състои отъ
градскитѣ махали: Грънчарска, Илчова, Каджева,
Новостражанска, Староджамийска и Черковна; *втора
секция* състои отъ градскитѣ махали: Армянска,
Еврейска, Кълекова, Полицейска, Пълнокладенчова,
Равненска, Татарска, Трикладенчева и Чехларска;
трета секция, съ центъръ гр. Шуменъ, състои отъ
градската махала Костова и общинитѣ: Дивдѣдов-
ска и Касапларска; *четвърта секция, съ центъръ*

с. Кулфаларъ, състои отъ общинитѣ: Градищенска, Кулфаларска, Мирханлийска и Новоселека; *пети секция, съ центъръ с. Терби*, състои отъ общинитѣ: Екичченска, Имрихорска, Тербийска и Йеенковска; *шеста секция, съ центъръ с. Айдогду*, състои отъ общинитѣ: Айдогдушка, Подайвенска и Хебибска. *Втората избирателна околия* се раздѣля на три секции: *първа секция, съ центъръ гр. Нови-Пазаръ*, състои отъ общинитѣ: Гьочерийска, Могилска и Новопазарска; *втора секция, съ центъръ с. Кюлевча*, състои отъ общинитѣ: Енджейска, Каспичанска, Косовчанска, Кюлевчанска и Марковчанска; *трета секция, съ центъръ с. Хърсово*, състои отъ общинитѣ: Войводска, Мурадларска, Сенебирска и Хърсовска.

К. Малевъ: Г-да народни прѣдставители! Извѣстно ви е, че прѣзъ 1901 г., когато се закриха нѣкои околии въ Княжеството, се закри и Новопазарската околия, която всецѣло се присѣдини къмъ Шуменската околия. Съ това се уголѣмява Шуменската околия, която се уголѣмява съ една избирателна околия, като се раздѣли на двѣ избирателни секции. Първата избирателна околия съ старитѣ ѝ села, а втората избирателна околия остана чистата закрита Новопазарска околия съ всичкитѣ ѝ села. Въ послѣднитѣ избори окръжниятъ съдъ разпрѣдѣли на три секции втората избирателна околия, отъ които първата секция, Новопазарската, съ нѣколко общини, именно: Имрихорската община се взема отъ Новопазарската секция и се прѣхвърля къмъ Тербийската, въ старата Шуменска околия, която бѣше къмъ първата избирателна околия. Вие ще разберете, г-да прѣдставители, че Имрихорската община съ всичкитѣ ѝ села се прѣхвърля въ друга околия, да иматъ сношение съ други села, съ които отъ 25 години насамъ не сѣ правили избори. Освѣнъ туй, Имрихорската община е разположена въ едно поле, отдѣло, оттамъ до Новипазаръ, вървятъ по единъ правенъ пътъ, а сега се прѣхвърлятъ въ пустия Делиорманъ, щото, ако ставатъ зимно врѣме избори, тия села невъзможно е свършено да отидатъ да гласоподаватъ. Азъ моля както г. министра, така сжщо и г. докладчика, а тѣй сжщо и г. г. народнитѣ прѣдставители да приематъ моето мнѣние, щото Имрихорската община да се прѣхвърли пакъ въ Новопазарската градска секция. Разстоянието на Имрихорската община къмъ Тербий е 16 км., така сжщо и къмъ Новипазаръ е пакъ 16 км.

Второ, имамъ да направя прѣдложение за замѣняване: Кюлевчанската секция да се прѣмѣсти въ Каспичанската община, въ с. Каспичанъ, и се именува Каспичанска секция. Моитѣ съображения сѣ слѣдующитѣ: Селото Кюлевча е заселено на единъ баиръ, щото селата Марковче, Косовче и Каспичанъ, за да отидатъ да гласоподаватъ въ с. Кюлевча, трѣбва да минатъ прѣзъ гори и канари. А ако се постави тази секция въ Каспичанската община, трѣбва да знаете, че с. Каспичанъ е до

самата гара Каспичанъ и има много добри пътища отъ всички села почти. Има направени, проектирани шосейни пътища. Има само двѣ села останали безъ направени пътища. Освѣнъ това, въ Каспичанската гара има телеграфна станция, а вие знаете при изборитѣ колко е потребна телеграфната станция и какви телеграми се подаватъ. По тия съображения, азъ правя прѣдложение: Кюлевчанската секция да се прѣмѣсти въ Каспичанската община, въ с. Каспичанъ, и се именува Каспичанска секция. Затова азъ моля г. г. народнитѣ прѣдставители да приематъ моето прѣдложение. Ако се приеме Имрихорската община да се прѣхвърли отъ Тербийската секция въ Новопазарската градска община, то населението може да се увеличи въ Новопазарската градска община. Тогазъ Могилската община да се прѣмѣсти въ Каспичанската секция, защото отъ с. Могила до Нови-Пазаръ е 8 км., а отъ с. Могила до Каспичанъ е само 3 км. Могилската община е едно село, което е дало замявление да се присѣдини къмъ Каспичанската община. Затова моля да се приеме моето прѣдложение.

Министъръ А. Людскановъ: Г-да народни прѣдставители! Азъ мога да се съглася само на първото искане на г. Калю Малова за Имрихорската община: да отиде въ Нови-Пазаръ, а за другото искане не мога да се съглася, защото Кюлевча е по-центъръ, отколкото Каспичанъ. Въ послѣднитѣ избори е било така прѣдставено отъ сѣдилището, така щото не мога да се съглася да се измѣнява този центъръ.

К. Малевъ: Ако г. министърътъ не се съгласи, азъ ще кажа за второто прѣдложение това. Каспичанската община въ послѣднитѣ избори е била въ Новопазарската градска секция, както окръжниятъ съдъ е опрѣдѣлилъ. Каспичанската община до Нови-Пазаръ върви по шосейнъ пътъ, а за Кюлевча разстоянието е 10 км. Моля да се присѣдини къмъ Новопазарската градска секция

Прѣседателствующъ А. Франтъ: Г-нъ Калю Малевъ направи четири прѣдложения. Понеже г. министърътъ приема първото прѣдложение, ще туря тия негови прѣдложения на гласуване едно по едно. Първото прѣдложение е слѣдующето: (Чете.) „Имрихорската община да се прѣхвърли отъ Тербийската секция въ Новопазарската градска секция.“ Моля ония г. г. народни прѣдставители, които приематъ това прѣдложение, да вдигнатъ ржка. (Болшинство.) Народното Собрание приема първата частъ отъ неговото прѣдложение.

Второто му прѣдложение е: (Чете.) „Кюлевчанската секция да се прѣмѣсти въ Каспичанската община, въ с. Каспичанъ, и се именува Каспичанска секция.“ Които приематъ това прѣдложение, да вдигнатъ ржка. (Меншинство.) Народното Собрание не приема.

Третото предложение отъ г. К. Малевъ е: (Чете.) „Могилската община да се прѣхвърли отъ Новопазарската градска секция къмъ Каспичанската секция.“ Които приематъ това предложение, да вдигнатъ рѣка. (Меншество.) Народното Събрание не приема.

Четвъртото предложение на г. К. Малевъ е слѣдующето: (Чете.) „Каспичанската община да се присъедини къмъ Новопазарската секция.“ Които го приематъ, да си вдигнатъ рѣката. (Меншество.) Народното Събрание не приема.

Които приематъ чл. 71, както се докладва отъ г. докладчика и съ измѣнението прието сега, да си вдигнатъ рѣката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Съ това се приема на второ четене законътъ за раздѣление околицитѣ на избирателни околии и секции.

Г-да народни прѣдставители, понеже часътъ е 7 и 10 минути, ще се закрие засѣданието, но по-прѣди да си наредимъ дневния редъ.

Министъръ А. Людскановъ: Моля почитасмото Народно Събрание да приеме да се тури на трето четене за пръвъ дневенъ редъ утрѣ законопроектътъ, който сега вотирахме на второ четене.

И. Воденчаровъ: Дневниятъ редъ послѣ да слѣдва както е нареденъ.

Прѣседателствующъ А. Франгя: Полагамъ на гласуване прѣдложението на г. министра и моля, които го приематъ, да си вдигнатъ рѣката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Вдигамъ засѣданието.

(Вдигнато въ 7 ч. и 10 м. вечерята.)

Прѣседателъ: **Д. Цанковъ.**

Подпрѣседатели: { **А. Франгя.**
Д-ръ А. Ходжевъ.

Секретаръ: **П. Шоповъ.**

Началникъ на Стенографическото бюро: **Т. Гълъбовъ.**